Leto LIX. Številka 83. V Ljubljani, v sredo 14. aprila 1926. Cena Din 1·50

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petit á 2 D, do 100 vrst 2D 50 p, večji inserati petit vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod" velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravništvo: Knaflova ulica štev. 5, pritličje. — Telefon štev. 304.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon štev. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

Nova kriza

Izbruhnila je hitreje, kakor je politična javnost pričakovala. Vlada g. Uzunovića še ni prav prevzela svojih resornih poslov, pa jo že moti kriza, ki je za enkrat še samo delna, ki pa lahko strmoglavi celo vlado. Odstop prometnega ministra Krste Miletića ni samo osebnega značaja, ampak temelji na političnih diferencah, ki tangirajo tudi druge radikalne ministre, in današnje vesti iz Beograda res kažejo, da je pričakovati nove javne borbe med obema največjima strankama v Narodni skupščini.

Krizo je izzval zopet g. Stepan Radić. Na nedeljskem shodu v Pakracu je napadel prometnega ministra, češ da ve za velike zlorabe, ki se vrše na železnicah, a jih noče ali pa ne more odpraviti. Naj bo ta ali oni, ako ne naredi reda, mora odstopiti. In g. Krsta Miletić je res odstopil. Demisijo je utemeljil s posebnim pismom, kakor ne pozna sličnega politična zgodovina Jugoslavije, a bržčas tudi stare Srbije ne. Pismo je sestavljeno v tako neobičajnem in ostrem tonu, da izključuje vsako pobotanje. Ministrski predsednik g. Uzunović zato tudi ni niti poskušal, da odvrne g. Miletića od demisije, ampak ga je hotel samo pregovoriti, da da svojemu demisijskemu pismu, ki je vendar službeni akt, bolj parlamentarno obliko. Znak velikega prepada, ki vlada med g. Radićem in velikim delom radikaliih poslancev, je, da g. Miletić tudi na to ni hotel pristati.

Gosp. Milan Simonović, minister za socijalno politiko, je že star nasprotnik g. Radića; nastopil je proti njemu prav ostro in javno že za vlade Nikole Pašića, ko je g. Radić na svojih shodih v Bosni in Dalmaciji pozival Hrvate v hrvatsko fronto. Že takrat je zagrozil z demisijo. V novi vladi RR zato gotovo ni ostal na ljubo g. Radiću; je kot njegov zaveznik, ampak bolj kot njegov kontrolor. Zato ne bo nikogar presenetilo, ako odgovori na Radićeve izpade zdaj tudi on z demisijo.

Stepan Radić je neke vrste moderen Tutankamen. Znana je misterijozna, tragična usoda, ki je doletela drugega za drugim učenjake in raziskovalce, ki so odkrili tajnosti groba egiptovskega faraona. Kar zaporedoma so umirali in umirajo. Tudi Stepan Radić prinaša propast vsem politikom, ki so prišli ž njim v stike. Stojan Protić je veljal poleg Nikole Pašića za najsposobnejšega in najboljšega državnika Jugoslavije. Ko je navezal stike z g. Radićem, je postal političen mrtvec. Sledil mu je g. Nastas Petrović, v katerega je stavila take nade tudi naša SLS. In Ljuba Davidović, nekdaj samoumevni vodja vseh možiih kombinacij brez Pašića, je padel med politike drugega reda, čim se je zvezal z Radićem, ki ga je vrh tega v zahvalo prav kmalu pustil na cedilu. Tudi gospodje dr. Korošec, dr. Spaho, dr. Trumbić in še mnogi drugi nekdarji zavezniki g. Radića se imajo v prvi vrsti baš svoji kooperaciji ž njim zahvaliti, da so prišli ob ves svoj politični vpliv. Naposled je padel še Pašić...

Ne priča to o Radićevi moči; tragična posledica neiskrenosti je, ki je podlaga vsake zveze s Stjepanom Radićem in njegovo neiskreno politiko. Zato tudi v obstoj druge vlade RR nismo mogli verjeti. Včerajšnji in današnji dogodki so ta pesimizem nenavadno hitro upravičili. Tudi če se morda posreči najnovejšo vladno krizo lokalizirati in jo rešiti samo z osebnimi spremembami, situacija s tem ne bo izboljšana. Kriza bo tlela naprej in se bo o prvi priliki zopet pojavila.

Preki sod v Pekingu

Izgon sovjetskih diplomatov iz Kitajske.

— **London,** 12. aprila. »Daily Mail« javlja iz Pekinga: **Vse zveze s Pekingom so pretrgane. Nad mestom je proglašen preki sod. Armada Tshang-Tsolina se približuje Pekingu.** Odkrita je bila zarota proti Tsang-Tsolinu. Zarotniki so nameravali Tshang-Tsolina umoriti. V to zaroto so zapletene tudi sovjetske oblasti. Iz Vladivostoka so zarotniki vtihotapili na Kitajsko veliko **število bomb. Tshan-Tsolin je nato ukazal izgon ruskega vicekonzula v Mukdenu in drugih ruskih konzularnih agentov. Tshan-Tsolin je brzojavno svetoval ruskemu poslaniku v Pekingu Karahanu, da nemudoma zapusti kitajsko prestolico, ker bo odredil takoj njegovo aretacijo, čim zasede mesto Peking.**

Radić izzval novo vladno krizo

Odstop prometnega ministra Krste Miletića. — Nenavadno ostro demisijsko pismo. — Tudi minister socijalne politike Simonović odstopi. — Važna seja radikalnih ministrov. —

— **Beograd,** 13. aprila. **Prometni minister Krsta Miletić je včeraj ministrskemu predsedniku Nikoli Uzunoviću podal pismeno ostavko na svoj položaj.**

Svojo demisijo je utemeljil z neobičajnim spremnim pismom, v katerem navaja kot razlog za svoj odstop **napad prosvetnega ministra Stepana Radića na njegovo poslovanje v prometnem ministrstvu.** V pismu doslovno citira v beograjskih listih, zlasti v »Politiki«, navedeni odstavek Radičevega nedeljskega govora na shodu v Pakracu. Ta odstavek se glasi: ». . . ako se ne izboljša promet, ako se bo vsak mesec v Zagrebu kradlo po 4000 ton premoga, kar je 32 milijonov kron . . . To je ugotovil Krsta Miletić, vendar se dela, kakor da se njega ne bi tikalo. Če se to ne popravi, ne bo več prometni minister. To je jasno. To je bilo storjeno brez njegove volje, v njegovi odsotnosti, toda ako on ne ve načina, da se to odstrani, mu ni več mesta v vladi.«

Nadalje je v svojem pismu Krsta Miletić nazval Stepana Radića »bitanga« (vagabunda) in »vucibatino« (lopova). Pismo Krste Miletića je bilo včeraj popoldne izročeno politični javnosti ter je izzvalo povsod velikansko senzacijo. Politični krogi smatrajo, da se z demisijo prometnega ministra pričenja nova huda in dolgotrajna vladna kriza, ki bo donesla težke, sedaj še nepredvidljive posledice. Ministrski predsednik Nikola Uzunović je sicer vzel demisijo na znanje ter o tem obvestil tudi kralja, skušal pa je pregovoriti Krsto Miletića, da bi omilil svoje oficijelno spremno pismo. Krsta Miletić je to odločno odklonil.

— **Beograd,** 13. aprila. Današnje »Vreme« objavlja izjavo aktivnega radikalnega ministra, ki poudarja, da je Stepn Radić s svojimi nastopi na javnih shodih zlasti na shodu v Pakracu prekoračil dopuščene meje. Ker so mu radikali vedno odpuščali in so vedno tudi popuščali, je postal Stepan Radić brezobzirnejši. Radikali morajo prekiniti z Radičem vse zveze prej ali poznej.

— *Beograd,* 13. aprila. Odstop prometnega ministra je izzval povsod največjo senzacijo. Danes dopoldne so bili v političnih krogih najživahnejši razgovori o perspektivah in posledicah te demisije. Kriza celokupne vlade je skoraj neizogibna.

Prosvetni minister Stepan Radić še ni prispel v Beograd. Radić prispe najbrže jutri v Beograd.

Danes ob 9. dopoldne so se sestali v ministrskem predsedstvu radikalni ministri. Konferenca traja še sedaj opoldne. Za konferenco vlada povsod največje zanimanje. Opažati je znatno napetost med radikali in radičevci. Voditelji radikalne stranke so bili danes dopoldne v neprestanih stikih s strankinim šefom g. N. Pašićem.

Za danes ob 16. je sklicana seja glavnega odbora in poslanskega kluba Davidovićeve demokratske stranke. Tudi ostala opozicija se je začela zopet zbirati v skupščini, čeprav je večina opozicijonalcev že pretekli teden odpotovala v svoje kraje.

Minister za socijalno politiko Milan Simonović **je izjavil svojo solidarnost s prometnim ministrom Krsto Miletićem. Minister Milan Simonović pa do tega trenotka še ni podal svoje ostavke, čeprav so to nekateri snoči in danes razširili v javnosti.**

Ostra radikalna ofenziva proti radićevcem

Senzacijonalno javno pismo drž. podtajnika Kujundžića. — «Samouprava» nadaljuje svojo kampanjo. — Stalen kontakt radikalnih voditeljev s Pašićem.

— **Beograd,** 13. aprila. V radikalnih vrstah je opažati danes neobičajno borbenost proti Stepanu Radiću. **Neprestano se vrše posvetovanja s šefom radikalne stranke Nikolo Pašićem, ki daje svojim prijateljem in somišljenikom navodila za ofenzivne udarce proti Stepanu Radiću.** Vsi soglašajo v tem, da bo z demisijo prometnega ministra izzvana vladina kriza dolgotrajna. Tudi današnja »Samouprava« nadaljuje z napadi proti Stepanu Radiću. Ton glavnega glasila radikalne stranke je zelo borben in oster.

Nad vse značilna pa je okolnost, da se je in to prvikrat, v javnosti oglasil proti Stepanu Radiću tudi državni podtajnik v radićevskem ministrstvu za šume in rudnike, B. Kujundžić, bosanski radikal in predsednik Dobrovoljskega Saveza. Kujundžić danes objavlja v »Politiki« odprto pismo na Stepana Radića, ki se glasi:

»V vsaki kulturni in nekulturni državi je običaj, da člani kabineta svoja osebna, načelna in interna vprašanja razpravljajo ali med štirimi očmi ali na ministrski seji. Vi ste uvedli prakso, da se o tem razpravlja javno in na zborih. Jaz hočem biti iskren in Vam hočem staviti nekatera vprašanja, na katera prosim odgovora javno ali med štirimi očmi:

1. Zakaj vodite v svojem resoru ne samo antiradikalno, marveč tudi antisrbsko politiko? Preganjate Srbe hujše nego so bili preganjani pod Avstro-Ogrsko! Rehabilitirate najnevarnejše eksponente črnožolte in boljševiške politike!

2. Zakaj Vaš sinovec, minister za agrarno reformo, Pavle Radić, odvzamlje v Vojvodini že naseljenim srbskim dobrovoljcem in bojevnikom zemljo ter jo oddaja Nemcem in Madžarom?

3. Zakaj naglašate na svojih zborih v Bosni, Hercegovini, Dalmaciji in Vojvodini obstoj dveh plemenskih front, čeprav to ni v skladu z idejo sporazuma med Srbi in Hrvati, katere nosilec bi morali Vi v prvi vrsti biti.

4. Zakaj Vi kot aktivni kraljevi minister pred najvišjim forumom pozivljate Bolgare v zajednico? Svesti ste si, da s tem žalite mrtve in žive Srbe.

5. Zakaj zahtevate odstranitev žandarmerije, ko dobro veste, da je bila ona potrebna že pred vojno in je tem bolj potrebna po tej strašni povodnji, ki jo ne pomnimo v svetovni zgodovini!

6. Ali Vam je bilo treba nastopiti proti finančnemu ministru? To baš v trenutku, ko je odpotoval v Ameriko, da uredi vojne dolgove naše toliko trpeče države!

Politika sporazuma zahteva med nami popolno iskrenost.

V tem prepričanju pričakujem Vašega cenjenega odgovora na ta vprašanja. Ako ga ne dobim, se osebno hočem obrniti na gospoda Snowdena, bivšega ministra notranjih del v Macdonaldovem kabinetu, ki mi bo mesto Vas odgovoril na stavljena vprašanja. Beograd 13. aprila 1926.

Kujundžić rez. kapetan bojevnik.

AMERIKA REORGANIZIRA ZRAKOPLOVNO SLUŽBO

— **Washington,** 13. aprila. Poslanska zbornica je sprejela zakonski predlog, s katerim se določa kredit 85 milijonov dolarjev za organizacijo zrakoplovne službe na morju. Zakonska predloga je bila nato odkazana senatu.

FRANCOSKO NAPREDOVANJE V SIRIJI

— **Pariz,** 13. aprila. »Havas« objavlja iz Bajruta, da v Hermonskem masivu francoske čete napredujejo. V spopadih z uporniki so Francozi imeli 13 mrtvih in 18 ranjenih. Sovražnik je imel 700 mrtvih in ranjenih.

POSET FRANCOSKEGA POLITIKA V BEOGRADU

— **Beograd,** 13. aprila. V Beograd je prispel g. Edvard Pfeifer, tajnik francoske radikalne stranke in tajnik internacijonalne organizacije radikalno - demokratskih strank. Gospod Pfeifer namerava stopiti v stike z našimi radikalnimi in demokratskimi strankami ter jih pridobiti za to, da vstopijo v omenjeno internacijonal. organizacijo, v kateri je že zastopanih nad 20 držav. Internacijonalna organizacija stremi za sodelovanjem vseh radikalnih in demokratskih strank na svetu.

Novi finančni in novi prometni minister

— **Beograd,** 13. aprila. **Ministrski predsednik je bil od 12.40 do 13.30 v avdijenci. Ob tej priliki je kralj podpisal ukaza, s katerima se imenujeta: dr. Ninko Perić za finančnega ministra, dr. Vasa Jovanović, ki je minister poljedestva, pa za prometnega ministra. Obenem obdrži še tudi poljedelsko ministrstvo.**

Nove volitve na Češkem?

Češka uradniška vlada pred padcem.

— **Praga,** 13. aprila. Današnji listi z vidika svojih političnih tendenc razpravljajo o sedanji notranji politični situaciji. Splošna je sodba, **da je kabinet dr. Černyja neposredno pred padcem in da ga nadomesti nova uradniška vlada. Ta vlada naj bi še enkrat poskušala doseči med strankami sporazum glede sklicanja narodne skupščine in omogočitve parlamentarnega dela.**

Za slučaj, da se ne bi novi vladi ta naloga posrečila, bi se razpisale nove volitve.

Novi ruski car Nikolaj III.

— **Pariz,** 13. aprila. Kongres ruskih emigrantov je ob zaključku proglasil kneza Nikolo Nikolajeviča za naslednika ruskega carja, pod imenom Nikolaj III. Ruske emigrante v Sloveniji je zastopal na kongresu univ. prof. A. Bilimović, ki je stvarno poročal o ruskem šolstvub v inozemstvu. V svojem referatu je g. Bilimovič naglašal, da mora biti ruski narod v inozemstvu zlasti hvaležen kraljevini SHS in Čehoslovaški republiki, ki ste na bratski način prišli na pomoč v skrajni bedi se nahajajočemu ruskemu dijaštvu.

RAZSODIŠČNA POGODBA MED ČEŠKOSLOVAŠKO IN POLJSKO

— **Varšava,** 13. aprila. Ministrski predsednik in zunanji minister Skrzynski odpotuje v Prago, kjer se sestane z dr. Benešem. Cilj njegovega potovanja v Prago je, da se doseže sporazum med Poljsko in Češkoslovaško glede skupnega nastopa na konferenci za gospodarsko zbližanje narodov, kakor na razorožitveni konferenci. Obenem se obe vladi sporazumete glede vprašanja razširjenja sveta Društva narodov. Skrzynski je včeraj izjavil zastopnikom, **da so odnošaji Poljske napram Mali antanti prisrčni in zelo dobri. Skrzynski obenem v Pragi podpiše z dr. Benešem razsodiščno pogodbo.**

Dogodki po svetu

Poljski ministrski predsednik in zunanji minister grof Skrzynski je odpotoval sinoči iz Varšave v Prago, kjer se bo sestal s češkoslovaškim ministrskim predsednikom Černym in zunanjim ministrom Benešem. Iz Prage odpotuje Skrzynski tudi na Dunaj. Diplomati vse Evrope spremljajo to potovanje z velikim zanimanjem in menijo, da bo zlasti praški obisk še bolj zbližal obe slovanski republiki, ki že sedaj vedno prijateljsko sodelujeta. Na Dunaju bo grof Skrzynski podpisal razsodiščno pogodbo, ki je bila nedavno sklenjena med Avstrijo in Poljsko.

Italijanski ministr. predsednik Mussolini je prispel v Tripolitanijo, kamor je odpotoval takoj po znanem atentatu. Potovanje vrši zelo pompozno in se ga udeležuje tudi več drugih odličnih fašistovskih funkcijonarjev. Med vožnjo po morju so se vršili veliki manevri, v Tripolisu samem pa so fašistovskega diktatorja v ponedeljek sprejeli z naravnost kraljevskimi častmi ob grmenju topov in zvonenju vseh zvonov. Pri veliki paradi je nagovoril vojaštvo: «Moja pot je izraz moči in volje italijanskega naroda. Usoda je pokazala Italiji pot v Afriko in ni sile na svetu, ki bi nas mogla na tej poti ustaviti.»

Tudi italijansko časopisje piše povodom Mussolinijevega potovanja skoz in skoz imperijalistično in povdarja sveto pravico Italije do nadvlade v Sredozemskem morju in do čim razsežnejših kolonij, kamor bi se lahko izseljeval presežek italijanskega prebivalstva. Umevno je, da so ti pojavi imperijalizma in politične ekspanzije vzbudili precej slabe krvi pri drugih pomorskih in kolonijalnih velesilah, zlasti v Franciji, ki je najbolj ogrožena po fašistovskih ekspedirmentih. Tako se zna zgoditi, da bo pasivna bilanca Mussolinijevega pohoda v Afriko za Italijo mnogo večja od aktivne.

Portugalska je kakor Grčija dežela večnih nemirov in revolucij. Vsako leto parkrat poročajo listi o večjih ali manjših uporih. V soboto so poskušali nasprotniki sedanje vlade zanetiti revolucijo v Lisaboni. Poskus pa se je ponesrečil in je bil že v par urah brez prelivanja krvi zadušen. Zdaj bo mir do prihodnje revolucije, na katero gotovo ne bo treba predolgo čakati.

Med Francijo in Španijo na eni ter maroškimi vstaši na drugi strani se vrše neoficijelna mirovna pogajanja. Maroko bi dobil dalekosežno avtonomijo, za vse upornike bi bila izdana amnestija, ujetnike bi zamenjali. Rifovci s svoje strani morajo priznati suvereniteto maroškega sultana, ki stoji kakor znano pod protektoratom Francije in Španije, vstaški vodja Abd-el-Krim pa naj se začasno na kak časten način umakne iz Maroka. Ta točka bi naletela pri vstaših gotovo na največji odpor in ni izključeno, da se pogajanja baš na njej razbijejo.

Ruski emigrantski kongres v Parizu je bil v nedeljo zaključen. Na zadnji seji je bil proklamiran za ruskega carja veliki knez Nikolaj Nikolajević. Kaj poreče k temu veliki knez Ciril, ki se je že tudi proklamiral za carja, listi še ne poročajo.

Položaj v Solunu

Solun, 12. aprila, z. Včeraj in danes je bilo v Solunu vse kot ponavadi. Pangalosovi pristaši so v znak veselja zaradi neuspeha upornikov razvesili zastave na svojih hišah. Na cestah je zopet živahno in v restavracijah in kavarnah je znova polno gostov. Snoči se ni moglo opaziti nič nenavadnega, le nekaj večjih skupin diktatorjevih pristašev je priredilo manifestacije po ulicah, niso pa izzivali nasprotnikov. Po mestu so korakali močni oddelki orožnikov pod poveljstvom častnikov. Po 10. zvečer so patrulirali ob robu mesta večji oddelki vojaštva. V pristanišču je še vedno 12 vojnih ladij, vedno pripravljenih za akcijo. Iz tega se da sklepati, da se vlada še ni popolnoma otresla bojazni, da se utegnejo nemiri ponoviti. Solunsko prebivalstvo ni vedelo za namene upornih častnikov, pa tudi ne vojaštvo. Ko so vstaši, ki so jih voditelji zapustili, spoznali iz letalkov, ki so jih metali na mesto aeroplani, za kaj gre, so se vdali po par topovskih strelih z vojnih ladij. Dva polkovnika in en podpolkovnik, ki niso imeli časa pobegniti, so se skrili v zalogah premoga; dobili pa so jih kaj kmalu in izročili vladnim četam. Sodeč po zadržanju in mišljenju vojaštva, policije in prebivalstva, utegne kaj kmalu priti do ponovitve upora, zlasti mora biti polkovnik Plastiras v Grčiji ali pa v Albaniji tik ob meji in je v stalni zvezi s svojimi pristaši.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Lesni trg: Malo povpraševanja in malo ponudb.

Žitni trg: Malo povpraševanja, malo ponudb. Prodan 1 vagon domače pšenice 76/77 kg fco. slov. post. 313.50 Din.

Efekti: 2½% drž. renta za vojno škodo 296—300; 7% invest. pos. iz leta 1921 70—74; Celjska posojilnica dd. 200—205; Ljubljanska kreditna banka 175; Merkantilna banka 100—102; Prva hrvatska štedionica 862—870; Kreditni zavod 165—175; Slavenska banka 50; Strojne tovarne in livarne 95—98; Trboveljska premogokopna družba d. d. Ljubljana 50—60; Šešir d. d. 110—115, 4½% kom. zad. dež. bke. 20—21; 4½% zast. l. kr. dež. banke 20—21.

ZAGREBŠKA BORZA.

Devize: Curih 10.9525—10.9925, Praga 168.08—169.08, Pariz 196—198, London 275.90—277.10, Newyork 56.64—56.94, Milan 227.87—229.07, Berlin 13.5225—13.5625, Dunaj 800.80—804.80.

Efekti: 7% invest. pos. 1921 76—76.50, 2½% drž. rente za ratno štetu 97—299, 297.50—98.50, Ljubljanska kreditna 175, Hrv. eskomptna banka 106—106.50, Kreditna banka Zagreb 114—115, Hipotekarna banka 61, Jugobanka 98—99, Praštediona 864.50—872.50, Eksploatacija 24—25, Drava dd. Osijek 180—195, Šečerana Osijek 350, Isis dd. 60.50, Slaveks 150, Trbovelje 3, Union paromlin 355, Vevče 100, Agraria 44.50—45.

INOZEMSKE BORZE.

Curih: Beograd, 9.125, Pariz 17.92, London 25.19875, Newyork 518.375, Milan 20.835, Praga 15.35, Dunaj 73.10.

Trst: Beograd 43.80—43.85, Pariz 85.25—85.75, London 120.95—121, Newyork 24.83—24.85, Corih 479.50—481, Praga 73.60—73.90, Dunaj 350—352.

Podpirajte Društvo slepih!

Stagnacija v stavbnem gibanju v Ljubljani

Nikakih privatnih interesentov. — Mestna gradbena akcija ne more rešiti stanovanjske bede. - Pomanjkanje kapitala. - Nove cestne adaptacije.

Kakšna perspektiva se nam obeta v letošnji stavbni sezoni v Ljubljani? Poglejmo in — štejmo!

Kljub temu, da so cene stavbnemu materijalu in stavbiščem padle in je tudi delovnih sil za razmeroma nizke mezde dovolj na ponudbo, se opaža v stavbni stroki popolno mrtvilo. Zasebnih prošenj za stavbna dovoljenja ni nikakih. Eden glavnih vzrokov temu mrtvilu je pač pomanjkanje stavbnega kapitala! Izgledi za omiljenje stanovanjske mizerije v Ljubljani so torej za letos neznatni, če upoštevamo, da imamo danes v Ljubljani še vedno več sto družin, ki ninajo že 6 let dostojnega stanovanja, narveč se stiskajo in žive po zasilnih stanovanjih (v podstrešjih, barakah in kleteh, ali bolje situirani tudi v mesečnih sobah.

Kaj se bo letos zidalo? Kakor smo že poročali, namerava zgraditi mestna občina večje število stanovanjskih hiš in hišic ter preurediti v nekaterih drugih poslopjih prostore, tako, da bi se dobilo skupaj kaki 140—150 stanovanj z 1—2 sobama in pritiklinami; večinoma seveda na periferiji mesta in predvsem za mestne uslužbence (aktivne in upokojence).

Ob Tržaški cesti je zgradila stavbna zadruga »Stan in dom« deloma že 17 stanovanjskih hiš, pritličnih, eno- in dvonadstropnih, na Kodeljevem pa lansko leto stavbna zadruga »Hera« 8 pritličnih odnosno enonadstropnih hiš. Hiše teh dveh zadrug bodo letos ometane, osnažene in do zime po večini že vse uporabne. Vprašanje je zdaj: Koliko strank bo dobilo v njih prostore? Če računamo v vsaki teh hiš povprečno po štiri stanovanja, bo prišlo skupaj 100 družin pod streho; če računamo le po 3, pa samo 75. Pri mestni občini bo morda v projektiranih hišah letos za 100 družin prostora. Ostalo bi potemtakem drugo leto še vedno okrog 300 družin brez stanovanj. Pripomniti pa je k tej stavbni akciji to, da bosta gori omenjeni zadrugi sprejeli v svoje hiše pred vsem le stranke, ki imajo deleže, torej zadružne člane.

Kaj bo jeseni, ako stanovanjski zakon ne bo podaljšan? Kar strah nas je misliti na to. Velikopotezna gradbena akcija, v kateri morajo sodelovati država, občina in privatniki, je nujno potrebna.

O stavbnih in javnih delih, ki se v našem mestu že nekaj čas izvršujejo, je omeniti sledeče: Zidarska in ostala dela pri novih objektih v mestni klavnici se mesec dni sem že nadaljujejo ter koplje tudi nov vodnjak. Regulacija Bohoričeve ulice se je pričela, bila pa je tudi že nujno potrebna. Zadnje tri tedne so regulirali spodnji del Poljanske ceste. Ravnateljstvo drž. železnice je dalo del vrta in ostali svet proti Resljevi cesti planirati. Ta dela so menda v zvezi z novoprojektirano veliko cesto od Dunajske do Martinove ceste. Od Resljeve ulice do Martinove ceste bo treba seveda potrebni svet odkupiti. Del Slomškove in Sv. Petra ceste bi bilo treba tlakovati, ker sta ob dežju polna blata in ju je treba vsake tri mesece nasipati. Vhod na Miklošičevo cesto z glavnega kolodvora naj bi se vendar na kak način primerno olepšal! Naprava dveh, že davno projektiranih javnih stranišč (pred kolodvorom in kavarno Evropo!), ki sta nujno potrebni, še vedno čaka izvršitve, dasi že kriče razmere po rešitvi te zadeve. — Izmed privatnih stavb je omeniti enonadstropno vilo dr. Zalokarja, ki je že grajena ob Škofji ulici v surovem zidovju ter poslopje »Sokola« I. na Taboru, kjer se ometava dvoran ter izvršujejo instalacijska dela za električno razsvetljavo, vodovod in dr. V Spodnji Šiški so v surovem zidovju dogradili novo cerkev.

Nesreče in zločini širom Slovenije

Strašen umor pri Žalcu. — Judeževi bonboni. — Mariborska kronika. — Smrtna nesreča v Kresnicah. — Požar v Grosupljem. — Vlomi v koče kamniških planin.

V Sorki pri Žalcu je bil v nedeljo izvršen zločin, ki je razburil vse tamošnje prebivalstvo. Jedva 24 letni sin ugledne in imovitega posestnika Vasleta je imel že dalj časa ljubavno razmerje s Pušakovim dekletom s Ponikve. Razmerje ni ostalo brez posledic. To je mladega fanta neprijetno dirnilo obenem pa se mu je v glavi porodila strašna misel. Rekel je dekletu, naj pride v nedeljo na sestanek k Cesarjevi žagi v Socki pri Žalcu. Nič hudega sluteče dekle je res prišlo na sestanek. Fant ji je baje najprej dopovedoval, da sploh ni v drugem stanu, ako pa je, da ni on oče. Ljubimca sta se prepirala, kasneje pa se vsaj navidezno zopet pobotala in fant je ponudil dekletu bonbonov. Deklica jih je vzela in zaužila; bili pa so zastrupljeni in ko se je mladenka vračala proti domu, ji je nenadoma postalo slabo. Kljub temu pa je imela še toliko moči, da je prišla do neke hiše, kjer je povedala, kaj in kako se je zgodilo. Kmalu nato je v silnih mukah izdihnila. Fanta so aretirali in ga prepeljali v zapore celjskega okrožnega sodišča, kjer je svoje dejanje priznal.

V Mariboru se je te dni zopet primeril tragičen slučaj stanovanjske bede. Marijo Karmel, stanujočo v Sernečevi ulici v Krčevini, so hoteli deložirati. V obupu se je žena zastrupila z veronalom. Prepeljali so jo v bolnico.

V Gosposko ulico v Mariboru je prišla te dni mlada služkinja in prosila neko gospo, da naj en dan nadzoruje njeno dete. Služkinja pa se ni več vrnila. Gospa, ki je to prijavila policiji, je mlado mater izsledila v bolnici. Dekle je izjavilo, da je oče otroka neki finančni uslužbenec, ki je baje uslužben v Bosni.

V Kresnicah se je pretekli teden zgodila velika nesreča. Osemletni Avgust Gaberšek, sinček posestnika, je na paši s šibo naganjal domačega konja. Konj je otroka brcnil s kopitom v glavo. Dečka so prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer je pa podlegel poškodbam.

Dne 10. t. m. je izbruhnil požar pri posestniku Josipu Ahlinu na Grosupljem. Ogenj je uničil stanovanjsko poslopje, hlev in skedenj. Ker je bril oster veter, so bila v nevarnosti tudi sosednja poslopja. Naporu združenih gasilcev iz Grosuplja in okolice se je posrečilo ogenj udušiti.

Kakor običajno tudi letošnjo zimo razni zlikovci niso prizanesli našim planinskim kočam. Tekom zimske sezone je bilo vlomljeno v kočo na Kamniškem sedlu, v Orožnovo kočo, Cojzovo kočo in Staničevo kočo. Storilci niso razen iz Orožnove koče, nikjer odnesli ničesar, pač pa so napravili precejšnjo škodo na vratih, oknih in zapahih, kjer so nasiloma udrli. Kakor je videti, torej ne gre za običajne vlomilce, temveč so v mnogih slučajih vlomili turisti sami.

Izpred sodišča

Prenagljene tožbe in njih srečen izid. — Ukradeno kolo.

Pobotala sta se, popolnoma poravnala in obljubila sta si še pred sodniki, da se poročita. Dekle je namreč tožilo svojega bivšega fanta in zaročenca, da je ta vdrl skozi okno v njeno sobo, razbil nekaj oprave in ji zagrozil, da jo bo ustrelil. Vse to, ker je bil zelo ljubosumen. Pred okrajnim sodnikom je bil obsojen fant na 14 dni zapora. Ker pa sta se po sodbi fant in dekle zopet pobotala, se je fant zatekel k vzklicnemu senatu in se je pritožil radi prehude kazni. Ker je tudi dekle prosilo za fanta, s katerim sta se pobotala, je ustregel senat njuni želji in je pri današnji obravnavi spremenil prvo kazen v denarno globo, in sicer samo 100 D, kar je bilo fantu in dekletu tako všeč, da sta jih hotela kar takoj plačati.

•

Spria sta se pri neki konjski kupčiji Janez in Jaka, drugače dobra soseda tam nekje pod Krimom. Za 400 Din jima je šlo navskriž. Eden je trdil, da jih je plačal, drugi pa, da jih ni prejel. Po večkratnem prerekanju sta se zopet nekoč sešla v Novakovi gostilni v Podpeči. Tam pa se je Janez ujezil in je šel v hlev ter hotel Jaki odpeljati konja. Pri tem sta se spoprijela in kmalu sta bila v snegu. Sešla sta se sedaj na sodišču in hudi Janez je bil obsojen na dva dni zapora. Toda tudi v tem slučaju sta se možakarja pobotal in pri vzklicni obravnavi je trdil Jaka, da je možno, da ga je pri rukanju za konja sunil in podrl na tla konj in je možno, da je res na ta način dobil poškodbe. No in tudi Jakobu so sodniki danes verjeli in so prijatelja Janeza oprostili, kar jima je bilo tako všeč, da sta šla takoj na »likof«.

•

»Kakih pet let v Staro Gradiško, to bi vam še morda pomagalo!« — »Ni res to, gospod, se bom pijači odpovedal!« Tako se je pričela danes obravnava proti delavcu Janezu Isteniču, ki je bil obtožen, da je ukradel Jakobu Hlebšu 1000 Din vredno kolo. Zalotili so ga, ko je prodajal kolo brivskemu mojstru v Št. Vidu. Istenič se je zagovarjal, da je tisti dan popival po Št. Vidu in se je v svoji pijanosti kar naenkrat znašel na kolesu na cesti proti Ljubljani. Ker pa je bil fant že večkrat kaznovan radi tatvine, mu sodniki tega seveda niso verjeli in so ga obsodili na 8 mesecev ječe, vračunali pa so mu preiskovalni zapor od 28. februarja, s čemer je bil fant končno popolnoma zadovoljen.

Pregled samostojnih ženskih poklicev

Slovenske ženske organizacije prirede koncem junija t. l. v Ljubljani na velesejmskem prostoru veliko razstavo z naslovom »Slovenska žena«. Razstava pokaže, kaj je Slovenka od začetka naše zgodovine doslej storila na vseh poljih kulture in civlizacije. V posebni publikaciji se navedejo poleg zgodovinskih žen zlasti umetnice vseh strok, pisateljice in novinarke, socialne delavke, ženske kulturne, socialne, karitativne, feministične in stanovske organizacije in zavodi ženske šole itd.

Za statistični pregled vseh važnejših ženskih poklicev v Sloveniji pa nam je treba tudi podatkov glede absolventk in izvrševateljic akademičnih poklicev in glede državnih, občinskih in odgovornih zasebnih uslužbenk ter končno samostojnih industrijalk, trgovk in obrtnic izven Ljubljane (seznam ljubljanskih trgovk in obrtnic že imamo). Zato se v imenu uredništva te publikacije obračam javno na vse prizadete ženske s prošnjo, da se mi javijo:

1. vse akademično izobražene Slovenke (profesorice, zdravnice, juristke, tehnikinje, lekarnice i. dr.)

2. vse absolventke konservatorijev, trgovskih, eksportnih in drugih akademij i. dr. ter mi sporoče pismeno, kje in kdaj so svje nauke absolvirale in kje so izvajale oz. še izvajajo svoje poklice?

Zaradi lažjega pregleda naj mi blagovolijo navesti obenem še imena svojih tovarišic, o katerih so jim podatki znani, oziroma naj mi javijo njihove naslove, da se lahko obrnem sama na nje.

Podatke potrebujem čim prej, zato prosim, da se moji prošnji odzovejo takoj.

Za prireditveni odbor
Minka Govekarjeva
Ljubljana, Rimska c. 20.

VIII. vsesokolski zlet v Pragi

Praga, 10. aprila.

Glavni zletni odbor je sklenil, da priredi 30. maja t. l. na Slovanskem otoku v veliki dvorani ogromen »Tabor« sokolskih delavcev in delavk, da jim predloži točno vse načrte za zlet in obenem člane in članice obvesti o njih nalogah. Na tem shodu govore starosta ČOS dr. Scheiner, načelnik dr. J. Vaníček in načelnica Milada Malá. Že sedaj je zletna pisarna zbrala praktične izkušnje, kako je treba pravilno organizirati zlet, da bo imel popoln moralni in etični uspeh in da bo svetu pokazal kaj zmore sokolska ideja.

Na Strahovski planjavi so uvedli sedaj zbirke za zlet. Za impozantni stadion, ki je v glavnih črtah že zgrajen, prihajajo vsak dan, zlasti pa ob nedeljah mnogoštevilni Sokoli iz Prage in iz bližnjih krajev. Za te Čobiskovalce so določili posebne prispevke, da se tako polagoma zbira ogromni kapital, ki je potreben za financiranje VIII. vsesokolskega zleta. Finančni odbor ima tudi mnogo težkoč, ker na njega prihajajo od vseh strani prošnje in naročila, naj se sedeži že vnaprej zavarujejo za to in to sokolsko skupino oz. društvo. Največji naval je pričakovati zadnje sokolske dneve od 4. do 6. julija. Takrat tudi nastopi češkoslovaška vojska s posebnimi vajami. Nastopi tudi jugoslovenska vojska. Največje zanimanje pa vlada za skupni nastop članov in članic Češkoslovaške in Jugoslavije.

Zletna pisarna je pričela organizirati tolmače, ki naj bi došlim gostom iz Jugoslavije, Poljske, Ruske, Francije in iz drugih krajev razkazovali zgodovinske in druge zanimivosti mesta Prage. Pozvani so zlasti inženjerji, da se prijavijo kot tolmači, ker zletna pisarna računa, da si bodo gosije ogledovali tudi različna praška industrijska podjetja.

Balkanska sindikalna konferenca v Sofiji

V petek dopoldne je bila v Sofiji svečano otvorjena balkanska sindikalna konferenca, ki jo je sklicala amsterdamska internacijonala. Konferenco je otvoril tajnik sindikalne centrale Danov, ki je pozdravil zbrane goste ter naglašal, da se delavstvo balkanskih držav zelo zanima za konferenco. Konferenca se vrši v trenutku, ko se je začelo delavstvo na Balkanu organizirati. Po otvoritvi je prevzel predsedstvo tajnik druge internacijonale Sassenbach, ki je govoril obširno o ciljih in nalogah konference. S politiko se ne bomo ukvarjali, je izjavil Sassenbach, zakaj to bi oviralo naše delo. Naš namen je organizirati v balkanskih državah sindikalni pokret.

V imenu jugoslovenskega delavstva je govoril delegat Pavičević, ki je izjavil: «Mi, balkanski delavci, moramo pokazati, da zaslužimo zaupanje druge internacijonale. V komisijah bomo praktično rešili vse pereče probleme. Z Romuni nam ni treba govoriti o prijateljstvu. Romunski in jugoslovenski delavec sta prijatelja. Drugačna je pa stvar z bolgarskim delavstvom in z bratskim bolgarskim narodom. Bolgarska in jugoslovenska šovinistična diplomacija je potegnila oba naroda v vojno. Toda bolgarsko in jugoslovensko delavstvo je dovolj močno, da odstrani vse zapreke na poti k prijateljstvu med obema narodoma.»

Po otvoritvi so bile izvoljene tri komisije — prva za koalicijsko pravo in svobodo zborovanja, druga za socijalno-politično in tretja za sindikalno borbo.

Sport

Še nekaj nedeljskih tekem.

MARIBOR: I. SSK Maribor—SK Ptuj 4:2 (1:2). Prvenstvena tekma, Rapid : Merkur 11:2 (4:1). — Hazena: I. SSK Maribor : Rapid-Merkur komb. 3:0 (0:0).

GRADEC: Hertha (Dunaj) : GAC 1:1

PRAGA: Sparta : Slavoj Žižkov 6:0, Vršovice : ČAFC 3:0, Liben : Nuselsky 2:2, Union Žižkov : Sparta Kladno 2:2 Simmering (Dunaj) : Viktorija Žižkov 2:3.

BRATISLAVA: Slovan (Dunaj) : Bratislava 0:0.

PARIZ: Francija : Belgija 4:3! Tekmi je prisostvovalo 35.000 gledalcev.

JULIJSKA BENEČIJA: Edera Triestina : Pro Gorizia 2:1, US Triestina : Petrarca (Padova) 4:2, Gloria (Reka) : Venezia 0:0. Stanje prvenstva drugega razreda je sedaj sledeče: Venezia, Gloria (Reka), Treviso, ro Gorizia, Olimpia (Reka), Vicenza, US Triestina, Edera Triestina Monfalcone, Dolo, Petrarca.

— Kolesarski odsek ASK Primorje. Danes 13. t. m. sestanek članstva ob 20. uri v restavraciji Zvezda. — Načelnik.

— Benčič in Bonačić izključena iz Hajduka. Zagrebški «Jutarnji list» poroča, da sta Benčić in Bonačić izključena iz Hajduka.

— «Naš sport» 5. štev. prinaša strokovna poročila o tekmah ljubljanskih klubov, informacije o «pogajanjih» med Ilirijo in Primorjem, nadaljevanje referata o lahkoatletiki v Sloveniji in zanimiv članek zdravnika dr. Perparja o delu pljuč pri teku. Sledе poročila o sportu v Julijski Krajini. List se naroča na Kongresnem trgu št. 9 v Ljubljani.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Torek, 13. aprila 1926; katoličani: Harmenegild, Zdegoj; pravoslavni: 31. aprila: Ipatije. muslimani: 30. ramazana 1344; židje: 29. nisana 5686.

Jutri: Sreda, 14. aprila 1926; katoličani: Tiburcij, Jelača; pravoslavni: 1. aprila, Marija; muslimani: 1. ševala 1344; židje: 30. nisana 5686.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Gledališče: opera «Wally», drama zaprta.

Kino Matica: «Človek, ki se prodaja» *Ljubljanski dvor:* «Zadnji dnevi Pompejev» *Kino Ideal:* «Otok Sumatra».

JUTRIŠNJE PRIREDITVE:

Gledališče: opera «Boris Godunov» drama «Henrik IV.».

Kino Matica: «Človek, ki se prodaja» *Ljubljanski dvor:* «Zadnji dnevi Pompejev».

DEŽURNE LEKARNE.

Torek: Trnkoczy, Mestni trg, Ramor, Miklošičeva cesta.

Sreda: Bohinc, Rimska cesta, Levstek, Resljeva cesta.

•

Solnce zaide danes ob 18.42, vzide jutri ob 5.19 in zaide ob 18.43.

Tudi g. Davidović zna

Gosp. Ljuba Davidović je imel v nedeljo politično zborovanje v Čupriji v Srbiji. Ko je stopil s svojimi spremljevalci na govorniški oder, je začel rositi dež. Nekdo mu je ponudil dežnik, a ga je odklonil, češ:

«Tudi dež nam je potreben. Ni li tako, braćo?»

«Da, tako je; dež nam je potreben», so mu odgovarjali zborovalci, pri katerih je takoj pridobil na simpatijah.

Imel je srečo. Jupiter ga ni hotel prehudo preskušati, pa je dež kmalu ustavil.

Prosveta

Premijera nanovo naštudirane muzikalne drame Musorgskega »Borisa Godunova« bo v ljubljanski operi v sredo dne 14. t. m. o pol 8. zvečer. Zasedba je sledeča: Lovšetova (Ksenija), Thierry - Kavčnikova (Marina Mnišek), Betetto (Pimen), Banovec (Blaznik), Holodkov (Boris Godunov), Knittl (Grigorij Otrepjev), Mitrović (Lovicki), Mohorč (Mizajil), Orlov (Vasilij Ivanović Šujski), Simončič (bojar), Sekula (Černjakovski), Šubelj (stotnik), Zupan (Varlaam). Dvojno so zasedene tele vloge: Feodor — Korenjakova, Ribičeva, dojilja — Potučkova, Ropasova; krčmarica — Poličeva, Potučkova. Opero dirigira operni direktor g. M. Polič, režira g. Zd. Knittl. Premijera je za red A.

Poziv našim glasbenikom! Zagrebška Filharmonija (simfonični orkester) pozivlja vse domače komponiste, ki imajo simfonična dela za veliki orkester in ki reflektirajo na izvedbo teh del s strani zagrebške Filharmonije, da ji pošljejo ta dela na ogled. V poštev pa pridejo samo oni avtorji, ki pošljejo poleg partiture tudi popolni orkestralni materijal. O tem, katera dela se bodo izvajala, odloča upravni odbor zagrebške Filharmonije. Dela, katera se ne bodo izvajala, vrne upravni odbor v teku enega meseca, ostala pa zadrži Filharmonija po dogovoru z dotičnim skladateljem. Poštne stroške nosijo skladatelji sami. Dela naj se pošljejo na naslov: Upravni odbor zagrebške Filharmonije, Zagreb, Narodno kazalište.

Talichov orkester češke filharmonije v Ljubljani. Začetkom maja priredi celotni orkester slavne Češke Filharmonije v veliki dvorani hotela Union velik koncert pod vodstvom svojega kapelnika Vaclava Talicha. Orkester šteje okrog 80 članov ter bo njegov nastop v Ljubljani največji glasbeni dogodek te koncertne sezone. Vse podrobnosti javimo pravočasno. Vstopnice rezervira že sedaj Matična knjigarna.

Jack London: 83

Roman treh src

— Pojdiva! — je zaklicala Torresu.

Ko je stopil v drugo sobo, je Torres takoj spoznal, da stoji v caričini spalnici. Toda oprema sobe ga ni zanimala. Carica je dvignila pokrov okovanega kovčega in namignila Torresu, naj pogleda, kaj je v njem. Ubogal je in zagledal zaklad, o katerem se mu niti sanjalo ni. Deklica iz Velikega doma je govorila resnico. Dragoceni kamni, čijih vrednost se s številkami sploh ni dala določiti, so ležali v kovčegu kar na kupih. Tu so bili rubini, topazi, dijamanti, safiri in drugi redki dragulji, največji in najčistejši, kar jih je kdaj poznal svet.

— Sezi z obema rokama globoko v to zakladnico, — je dejala, — in prepričaj se, da te igrače niso plod človeške fantazije, temveč da imaš pred seboj prave dragulje. In ko se sam prepričaš, da nisem brez dote, boš lahko poročal svojemu prijatelju, da me lahko brez skrbi poroči.

In Torres, ki mu je stara žlahtna kapljica še vedno šumela po glavi, je rade volje izpolnil njeno povelje.

— Kaj ima to steklo res tako ogromno vrednost? — je vprašala ironično. — Tvoje oči so se razširile, kakor da vidiš bogve kaj.

— Niti sanjalo se mi ni, da je na svetu tak zaklad! — je zamrmral Torres s pijanim glasom.

— Praviš, da so vredni več, kakor vse na svetu?

— Da, več kakor vse na svetu.

— Tudi več, kakor plemenitost, ljubezen in poštenje?

— Več, kakor vse človeške vrline. Človek bi kar zblaznel, če jih pogleda.

— Ali se da z njimi kupiti tudi ljubezen in moška odnosno ženska zvestoba?

— Z njimi lahko kupiš ves svet!

— Povej mi, — je spregovorila carica, — ti moški, ki si objemal že nebroj žensk. Ali se da kupiti s temi dragulji tudi ženska?

— Od kar stoji svet so kupovali in prodajali ženske z dragulji in njim na ljubo so se ženske same prodajale.

— Ali bi mogla s temi dragulji kupiti tudi srce tvojega prijatelja Francisa?

Tu ji je Torres prvič pogledal v oči, prikimal z glavo in zamrmral nekaj, dočim so se mu oči od pijanosti in sijaja neizmernega bogastva kar iskrile.

— Mar jih plemeniti Francis res tako visoko ceni?

Torres je molče prikimal z glavo.

— Ali jih vsi tako cenijo?

— Tores je še bolj navdušeno prikimal.

Carica se je razposajeno zasmejala. Torres je čutil, da se mu roga. Nagnila se je in zagrabila polno pest draguljev.

— Pojdi za menoj! — mu je velela. — Pokažem ti, kako jih cenim jaz.

Šel je za njo skozi sobo in prišla sta na teraso, ki je obdajala tri stene nad jezerom. Četrto steno je tvorila strma skala. Ob vznožju te skale je bil v jezeru velik vrtinec. Torres je takoj spoznal, da se steka tu voda od vseh krajev.

Carica se je znova zasmejala in vrgla pest draguljev naravnost v vrtinec.

— Tako jih cenim jaz! — je dejala in ga prezirajoče pogledala.

Torres se je takoj streznil.

— In ti dragulji se nikoli več ne vrnejo! — se je zasmejala carica. — Nobena stvar se ne vrne iz tega vrtinca. Le poglej!

Vrgla je v jezero šopek cvetlic in takoj so izginile v vrtincu.

— Če se nobena stvar ne vrne, potem pa res ne vem, kam gre vse, kar pride v ta vrtinec, — je dejal Torres.

— Že mnogo ljudi je izginilo v njem, — je dejala carica zamišljeno. — In vendar se ni še nihče vrnil. Tudi moja mati je šla po smrti tja, od koder se ne vračajo.. Bila sem še dete, ko so vrgli njeno truplo v vrtinec.

Naenkrat se je ozrla na Torresa in spregovorila:

— Zdaj pa pojdi in povej svojemu gospodarju — to se pravi prijatelju, kaj si videl. Povej mu, kakšno doto mu lahko prinesem. In če je tudi on tako lakomen, kakor si ti, če tudi on tako hrepeni po teh koščkih stekla, me bo kmalu objemal. Jaz ostanem tu in ga bom v sanjah čakala. Šumenje valov mi zelo ugaja.

Torres je takoj izpolnil njeno povelje. Stopil je v caričino spalnico, potem se je splazil tiho nazaj k vratom, da pogleda na verando. Videl je, kako je carica sedla, sklenila roke in se zagledala v vrtinec. Naglo je planil h kovčegu, dvignil pokrov, zgrabil polno pest draguljev in jih spravil v žep. Komaj je pa segel v kovčeg drugič, se je razlegel za njegovim hrbtom ironičen caričin smeh.

Strah in jeza sta bila tako velika, da je planil k nji in jo prisilil, da se je umaknila na verando. Bil bi jo zgrabil, če bi ne bila potegnila iz nedrij bodala.

— Tat — je spregovorila tiho. — Podla duša. tove čaka v dolini Izgubljenih duš neizogibna smrt. Takoj pokličem svoje vojščake, da te vržejo v vrtinec.

V kritičnem položaju je postal Torres iznajdljiv. Potuhnil se je, kakor da nehote ogleduje vrtinec, nato je naenkrat prestrašeno vzkliknil, kakor da vidi nekaj groznega. Pokleknil je in si zakril z rokami na videz prestrašeni obraz. Carica se je ozrla na vrtinec, da se prepriča, kaj je Torres videl. In to je bil trenutek, ki ga je Tores čakal. Kakor tiger je planil pokoncu, jo zgrabil za roke in ji iztrgal bodalo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 13 aprila 1926.

— **Prestolonaslednik in Sokol.** Kraljeva blagajna je poslala beograjskemu Sokolu letno članarino za prestolonaslednika Petra, ki je, kakor znano, član tega sokolskega društva.

— **Zahteve privatnih nameščencev.** Savez bančnih, trgovskih in industrijskih nameščencev je sklical v nedeljo v Beogradu shod privatnih nameščencev. Tajnik saveza je govoril o davčni obremenitvi privatnih uradnikov, nakar je zborovanje sprejelo dve resoluciji, v katerih se zahteva, naj država izda uredbo o delovnem času tako, da bi delali privatni uradniki na teden 48 ur. Znižajo naj se davki in določi eksistenčni minimum, ki mora znašati najmanj 36.000 Din. Ta znesek mora biti oproščen vseh davkov.

— **Jugoslovensko udruženje agronomov.** V nedeljo popoldne so se sestali v Beogradu predstavniki beograjskega udruženja s predstavnikom zagrebškega udruženja agronomov. Na tem sestanku se je formalno ustanovilo Jugoslovensko udruženje agronomov s sedežem v Beogradu.

— **Delovni čas v ministrstvih.** Na podlagi sklepa ministrskega sveta so izdali vsi ministri odredbo, da se mora uradovati v ministrstvih od 8. do 12. in od 15. do 18.

— **Nemški grobovi v Jugoslaviji.** Načelnik nemškega notranjega ministrstva von Horning je prispel v Beograd in od tu odpotoval v Skoplje, da pregleda grobove nemških v svetovni vojni padlih vojakov. Pregleda tudi grobove v Prilepu in Bitolju. Nemška vlada namerava zemeljske ostanke nemških vojakov postopoma prepeljati v domovino.

— **Generalni komisar dr. Zimmermann v Beogradu.** Generalni komisar Društva narodov za Avstrijo dr. Zimmermann je prispel včeraj v Beograd. Na kolodvoru so ga pozdravili avstrijski poslanik Hoffinger z osobjem poslaništva in zastopniki našega zunanjega ministrstva. O svoji misiji v Beogradu je dr. Zimmermann izjavil novinarjem: «Znam, da je kraljevina SHS vedno z velikim zanimanjem in globokim zaupanjem spremljevala gospodarski razvoj in napredek Avstrije pod zaščito Društva narodov. Bil sem vedno v prijateljskih odnošajih z jugoslovenskim poslanikom na Dunaju. Vedno sem želel, da enkrat posetim prestolico mlade in ugledne države. Iskreno sem bil vesel vabila, ki sem ga prejel po jugoslovenskem poslaništvu, da predavam o ciljih in nalogah Društva narodov z ozirom na Avstrijo v Beogradu.» — Dr. Zimmermann se je včeraj popoldne vpisal v dvorno knjigo. Zvečer je v dvorani Izvozne banke predaval o Društvu narodov in o sanaciji avstrijske republike.

— **Seja načelstva SDS.** Jutri v sredo 14. t. m. ob 15. se vrši seja načelstva SDS v prostorih strankinega tajništva v Kazini, II. nadstropje.

— **Mavzolej našim padlim vojakom v Solunu.** Minister ver Miša Trifunović je včeraj razpravljal z ministrskim predsednikom vprašanje postavitve mavzoleja našim padlim vojakom na solunski fronti, ki se ima postaviti v Solunu ali na drugem primernem kraju. Definitivno je podpisal sklep ministrskega sveta, s katerim se določa za ta mavzolej kredit 6 milijonov dinarjev. V tem mavzoleju bodo zbrane kosti 10 do 12.000 naših padlih vojakov. Mavzolej se najbrže zgradi na dosedanjem srbskem pokopališču v Zejtunliku pri Solunu. Minister ver Miša Trifunović odpotuje prihodnje dni s posebno komisijo v Solun, da na licu mesta prouči teren za mavzolej.

— **K napadu na postajo v Prestranku** poročajo tržaški listi, da so italijanske oblasti opustile domnevo, da je imel napad politično ozadje, da so sedaj ugotovile njegov samozločinski značaj. Dalje poročajo tržaški listi, da so italijanske oblasti našle pri Planini nekako 60 metrov od meje na italijanskem ozemlju že nagnito truplo neznanega moža. Na truplu so ugotovili štiri rane od strelov. Italijanske oblasti domnevajo, da gre za tretjega hajduka, ki se je udeležil napada na Prestranek. Po domnevi italijanskih oblasti so trije napadalci, ki so pobegnili, hoteli prekoračiti italijansko mejo pri Planini. Dvema se je to posrečilo, tretji pa je obležal tik na meji radi izkrvavelosti. Predno so se napadalci ločili, so si baje razdelili ugrabljeni denar.

— **Državna borza dela v Ljubljani.** V času od 28. marca do 3. aprila 1926 je bilo v Državni borzi dela razpisanih 52 prostih mest. 99 oseb je iskalo dela, v 55 slučajih je borza posredovala z uspehom in 17 oseb je odpotovalo. Od 1. januarja do 3. aprila 1926 je bilo skupaj razpisanih 1106 prostih mest, 1786 oseb je iskalo dela, v 745 slučajih je borza posredovala z uspehom in 296 oseb je odpotovalo.

— **Drugi mednarodni velesejem v Poznanju.** Naše železniško ministrstvo je dovolilo vsem posetnikom poznanjskega velesejma, ki se vrši od 2. do 9. maja, 50 odstotkov popusta od normalnih tarif za vse osebne in brzovlake. Potniki kupijo na odhodnih postajah celo karto, ki velja za brezplačni povratek. Ugodnost velja za odhod od 25. aprila do 5. maja, za povratek od 5. do 12. maja. Zastopnik poznanjskega velesejma v Ljubljani je g. R. Golebiewski, Stari trg 19.

— **Hud potres.** Observatorij prof. dr. Belarja v Gorjah pri Bledu nam sporoča, da so v ponedeljek opoldne potresomeri skozi več ur zaznamovali katastrofalen potres v veliki daljavi.

— **Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov — Sekcija Ljubljana** javlja, da se je za leto 1926 izvoljeni Upravni odbor konstituiral takole: predsednik: ing. Janko Mačkovšek, I. podpredsednik: ing. Leo Mencinger, II. podpredsednik: ing. Alojz Hrovat, I. tajnik: ing. Ladislav Bevc, II. tajnik: ing. Nace Perko, I. blagajnik: ing. Ciril Pirc, II. blagajnik: ing. Josip Černivec, I. knjižničar: ing. Karel Tavčar, II. knjižničar: ing. Stanko Dimnik, I. gospodar: ing. Blaž Pristovšek, II. gospodar: ing. Josip Šolfa. Odborniki: ing. Josip Pavlin, ing. Pavel Vrbič in ing. Fran Zelenko. Člana nadzornega odbora: ing. Viktor Skaberne in ing. Vinko Strgar.

— **Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani** je prejelo iz Beograda od šefa kabinetne pisarne na udanostno brzojavko, poslano z občnega zbora Nj. V. kraljici Mariji, sledečo zahvalo: Prijazno dirnuta izrazima odanosti podnesenim sa zbora društva «Kola jugoslavenskih sestara u Ljubljani», Nj. Vel. kraljica blagovolela je narediti, da se učesnicama zbora izjavi Njena srdačna zahvalnost. 426/2

— **Zahvala.** Gospod Franc Košir, lesni trgovec in posestnik v Loškem potoku, je daroval v spomin 25letnice svoje poroke tukajšnji šoli lep, nov bronast šolski zvonec (410 Din). Za ta velikodušni dar se vrlemu prijatelju šole najlepše zahvaljuje Ferdo Wigele, šolski upravitelj.

— **Smrtna kosa.** Danes je umrl v Ljubljani sodni sluga v pokoju g. Josip Zitterschlager. Dosegel je visoko starost 85 let. Pogreb bo v sredo ob pol treh iz Hrenove ulice 3. Blag mu spomin! Žalujoči rodbini naše iskreno sožalje!

— **Selške podružnice SPD občni zbor** se vrši v nedeljo 18. aprila t. l. ob štirih pop. v gostilni A. Tavčar v Selcih. Ker je na dnevnem redu sklepanje o upravi Krekove koče na Ratitovcu ter o odplačevanju visečih dolgov, vabi odbor na številno udeležbo.

— **Poskušen samomor v Zagrebu.** V nedeljo se je v Tuškancu pri Zagrebu s karbolno kislino zastrupil odpuščeni bolničar Josip Knekel. Nezavestnega so prepeljali v bolnico. Njegove poškodbe so silno težkega značaja in je malo upanja, da okreva.

— **Ogromen požar v selu Dragoševci.** Poročali smo o velikanskem požaru, ki je izbruhnil pretekli teden v selu Dragoševci nad Metliko. Požar je uničil vso vas. Brez strehe je ostalo 24 rodbin, to je 107 oseb. Od prizadetih posestnikov eden tudi ni bil zavarovan. Celokupna škoda znaša nad tri milijone dinarjev. Goreti je začelo pri posestnik Gabru Živkoviću. Radi vetra se je ogenj nagloma razširil na vsa ostala poslopja. Zatrjuje se, da je bil ogenj podtaknjen, vendar zločinca dosedaj še niso mogli izslediti.

— **Nova zločinska tolpa v Zagrebu.** Zagrebška policija je zadnje čase pridno na delu. Najprvo je izsledila opasna svedrovca Hackerja in njegovega tovariša Lacka, včeraj, odnosno zadnje dni, pa je zopet izsledila nevarno vlomilsko trojico. Aretirani so bili Josip Knoblechar, Vladimir Haller in Beni. Vejžik. Vsi zločinci so še mladi, vendar so izvršili že celo serijo nevarnih vlomov. Med drugim so vlomili v izložbo trgovca Avrama Golubovića v Bakačevi ulici. Značilno je, da je bil Vejžik jedva pretekli teden izpuščen iz zaporov sodnega stola v Zagrebu. Po končanem zaslišanju se vlomilci izroče sodišču.

Modne površnike 56-r
za gospode priporoča po zelo zmernih cenah tvrdka
A. Kunc, Ljubljana

Iz Ljubljane

—lj **Evangeljski župnik g. Herbert Lange** je bil pozvan iz Ljubljane, kjer je že dolga leta služboval, v Nemčijo. Gosp. Lange se je vabilu odzval in stopi v službo deželne cerkve na Saškem. Iz Ljubljane odide koncem junija. Ta vest ne bo vzbudila obžalovanja samo pri članih evangeljske cerkvene občine, ampak tudi pri drugem ljubljanskem občinstvu, ki pozna tega tolerantnega in ljubeznivega svečenika.

—lj **Brezobzirnost kolesarjev.** Prejeli smo: V soboto popoldne sem šel po hodniku ob Figovčevi hiši na voglu Dunajske in Gosposvetske ceste, ko z vso silo prdrvi v mene neki kolesar, ki je s ceste zavozil na dvorišče te hiše, ne da bi dal kak signal. Zadel me je v mojo bolno nogo, povzročil velike kontuzije in odrgnine, a tudi vnetje in krvavitev v kolenskem sklepu, radi česar trpim velike bolečine ter mi je hoja otežkočena, skoro nemogoča. Rabil bom najbrž več kot mesec dni, da okrevam. Pri karambolu bi se bil od bolečine skoro zgrudil in sem le z največjo težavo, omahujoč pri vsakem koraku prilezel do tramvaja. Zato je umevno, da nisem mogel ugotoviti, kdo je ta kolesar — a tudi zasledoval tega nisem, dasi bi bila ovadba oz. tožba upravičena in umestna. Ker je sledeča nezgoda zadela našega pisatelja, g. ravnatelja dr. Detelo, ki si je radi sunka od kolesarja pri padcu zlomil nogo — in ker kolesarji v svoji brezobzirnosti ogrožajo vedno pasante, kljub vsem prepovedim dan za dnevom dirjajoč po hodnikih Poljanskega nasipa in Zaloške ceste (tudi povzročitelj moje nezgode bi moral skočiti raz kolo ter peš preiti na hodnik ali vsaj dati znamenje z zvonilom), zdelo se mi je umestno, objaviti ta slučaj — in prositi policijo, da svojim organom naroči, naj brez vsake prizanesljivosti postopajo proti tem brezobzirnežem. — Primarij dr. Fr. Göstl.

—lj **Pazite na odpadke cigaret.** Leto za letom se ponavljajo večji ali manjši gozdni požari na Rožniku, ki stalno uničujejo nov zarod. Požare zanetijo največkrat neprevidni sprehajalci, ki mečejo neugasle vžigalice ali pa še tleče cigare in cigarete na tla. Včasih si kakšna skupina naredi v svojo zabavo tudi ogenj, pa odide, ne da bi ga prej temeljito pogasila. Ravno te dni je tak prizemski požar uničil zopet več oralov smrečnega zaroda med Gornjim in Spodnjim Rožnikom. Ne glede na ogromno škodo, ki jo trpe lastniki, se s tako malomarnostjo ogroža tudi sam obstoj rožniških gozdov, tega največjega zaklada, kar jih ima Ljubljana. Zato apeliramo na vse izletnike, da skrbno pazijo na sebe in na druge, eventualne slučaje brezvestne lahkomiselnosti pa prijavijo policiji. Ne gre pri tem za nikako denuncijantstvo, ampak za samoumevno skrb za splošno dobrobit.

—lj **Anketa o «Brezalkoholni vzgoji»** mladine se vrši v sredo 14. t. m. v I.a razredu. Anketo priredi društvo «Treznost» v Ljubljani. Podlaga anketi bodo rezultati referatov Djordja Stajića, inspektorja ministrstva socijalne politike in pa rezultati ankete prof. dr. Mačeka v Zagrebu. Ker društvo «Treznost» ne razpolaga z velikim aparatom, zato si dovoljuje tem potom opozoriti javnost in vse pedagoge na to važno anketo ter jih tem potom vabi, da se ankete v primernem številu udeleži. — Odbor.

—lj **V društvu «Soča»** bo imel v soboto dne 17 t. m. v salonu pri Levu g. prof. dr. Vinko Šarabon zelo aktualno predavanje o boju za severni tečaj, o Amundsenu in njegovem lanskem poletu ter o letošnjih pripravah za odkritje neznanega sveta med tečajem in Alasko. To aktualno predavanje bo pojasnjevalo 60 do 70 skioptičnih slik. Naj ne zamudi nihče te lepe prilike. Vabljeni «Sočani», prijatelji in vsi oni, ki se za Amundsenov polet zanimajo. Začetek ob pol 9. Vstop prost.

—lj **Društvo Treznost.** Danes, v torek se vrši v higienski točilnici na velesejmu revizijska odborova seja ob pol 19. uri zvečer. Seji imajo prisostvovati poleg revizorjev i vsi pročelniki raznih sekcij. V sredo 14. aprila se vrši anketa staršev in učiteljstva o «Brezalkoholni vzgoji mladine» in sicer na realki v I.a razredu ob pol 20. uri zvečer. — Odbor.

—lj **Izlet v Anglijo** priredi angleški institut v Ljubljani. Namenjen je v prvi vrsti akademikom, udeleže pa se ga lahko tudi drugi. Pogoji so zelo ugodni. Reflektanti naj se javijo pismeno ali pa ustmeno v sredo 14. t. m. ob 20. v damski sobi kavarne «Emona». To je zadnji termin, ker mora pripravljalni odbor vedeti za točno število udeležencev, da pripravi vse potrebno.

—lj **Trgovsko društvo Merkur v Ljubljani** obhaja letos 25—letnico svojega obstoja. Društvo priredi tem povodom v soboto dne 17. aprila 1926 ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Kazine občni zbor in takoj nato jour fix s sodelovanjem lastnega orkestra in pevskega zbora. Odbor. 425/n

—lj **Društvo «Kuratorij slepcev»** opozarja svoje člane, da ima svoj redni občni zbor, ki se bo vršil po običajnem dnevnem redu, v ponedeljek dne 19. aprila ob 17. v magistratni posvetovalnici. — Odbor.

—lj **Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Ljubljana** razglaša, da se vrši redni letošnji občni zbor dne 26. t. m. ob 18. v sodni dvorani št. 16 (sodnijsko poslopje, pritličje, na levo) s temle dnevnim sporedom: 1. Poročilo odbora in računskih preglednikov. 2. Volitev odbornikov in njih namestnikov za funkcijsko dobo 1926—1928. 3. Volitev dveh računskih preglednikov in 4. Slučajnosti. — Ako ta društveni zbor ne bi bil sklepčen ob določeni uri, vrši se pol ure pozneje občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih društvenikov.

—lj **Občni zbor gremija trgovcev za Ljubljano - okolico** se vrši v četrtek, 15. t. m. ob pol 9. dopoldne v gremijalni zborovalnici, palača Ljubljanske kreditne banke. Dnevni red običajen.

—lj **«Ljubljanski Sokol»** naznanja, da bo predprodaja vstopnic za slavnostno telovadno akademijo — ki se vrši v sredo 14. t. m. — *v torek 13. in sredo 14. med uradnimi urami t. j. od 4. do 7. ure zvečer* v društveni pisarni v Narodnem domu, pritličje levo. Kakor se nam poroča, prisostvuje svečani telovadni akademiji kot zastopnik Nj. Vel. kralja, g. general Kalafatović, komandant dravske divizijske oblasti v Ljubljani. 424/n

—lj **Mesto venca.** Uprava našega lista je prejela za Društvo vojnih invalidov 200 dinarjev, katere je daroval g. polkovnik D. Milivojević mesto venca na grob gospe M. Šuštersič - Tičar.

— **Otroške oblekce. Kristofič - Bučar.**

Iz Celja.

—c **I. javna produkcija gojencev Glasbene Matice v Celju** se ne bo vršila 1. maja, ampak je preložena na 8. maja. Takrat nastopi mladinski zbor pod vodstvom g. učitelja Ciril Preglja in godalni orkester Glasbene Matice (g. Karl Sancin). Naslednje produkcije se bodo vršile v drugi polovici meseca maja.

—c **Koncerti.** V soboto zvečer se je v Celjskem domu vršil koncert, ki je bil prirejen od organizacije vojnih invalidov. Koncert je lepo uspel, kar se tiče točk sporeda, gmotno pa ne posebno radi premalega obiska. — Istega dne bi imela nastopiti v mestnem gledališču pevka Gidia Buccarini. Koncert pa je bil radi koncerta v Celjskem domu preložen na 24. aprila.

—c **Redni tedenski sestanek SDS za Celje - Okolico** v četrtek, dne 15. aprila odpade. Prihodnji sestanek se pravočasno objavi.

—c **Javni telovadni nastop vseh oddelkov Sokolskega društva v Celju bo 30. maja t. l. Prihajanje v telovadnico je predpogoj, da bo nastop dosegel lep uspeh.**

POSLANO*

Nisem plačnica za dolgove, ki bi jih napravil na moje ime Hinko Sevar, antikvar v Ljubljani. Zlasti opozarjam pismonoše, da mojih pisem ne izročajo niemu, ker bom sicer morala sodno nastopiti. Tudi moje kosilo in večerjo, naprej plačano, so izročali tej osebi brez mojega dovoljenja.

Minka Horvat, modistka.

* Za objave pod tem naslovom uredništvo ne odgovarja.

Prvi nastop učiteljskega pevskega zbora

Sobotni in nedeljski koncert zbora slov. učiteljstva v proslavo Sattnerjeve 75letnice.

Neki gospod je po sobotnem koncertu menil, da bomo poročevalci imeli težko stališče, ko se bomo morali lotiti težavnega referatskega posla. Mislim, da ima najlažje delo pri tem ta, ki poroča odkrito, vestno in brez bojazni pred zamero na desni in levi.

Ideja učiteljskega pevskega zbora, po vzoru nemških in češkiih takih zborov, je pri nas stara. Že davno, pred Medvedom, Potrebinom, po prevratu pod Juvancem, so se osnovali učiteljski zbori, ki pa, žal, niso imeli življenjske zmožnosti. Prišedši na učiteljišče, sem si tak učiteljski pevski zbor zamislil tudi jaz. Pričel sem delati z naraščajem in v treh delavnih letih vzgojil okoli 150 mladih, izbranih pevcev, s katerimi sem priredil po ocenah in lastnem prepričanju sodeč, lepo uspele koncerte po Bosni, Dalmaciji, po Prekmurju in Primoriu. Iz tega, sedaj dozorelega in preizkušenega pevskega materijala bi se dal zasnovati nadebuden učiteljski pevski zbor. Slučaj je hotel, da me je v ti moji nameri prehitelo društvo učiteljev glasbe, organiziralo tak zbor širokopotezno in končno izročilo vodstvo v roke g. Kumra, ki ima že lepe izkušnje z enakim zborom v zasedenem ozemlju.

Razlika med tema zboroma pa je po svoji naravi seveda precejšnja. Dočim je naloga slovenskega učiteljskega pevskega zbora v zasedenem ozemlju v prvi vrsti posvečena plemenitemu delu bodrenja in vzbujanja, rešpekta pri Neslovanih, se mora pri nas tak zbor posvetiti izključno le najvišjim ciljem glasbene umetnosti ter po teh ciljih uravnati vse svoje začetno delo.

Če je kak pevec pripravljen za tako delo, tedaj je to v prvi vrsti učitelj. V štirileletni teoretski in praktični glasbeni vednosti na učiteljišču preizkušen, presega po svoji pevski pripravi vse ostale pevce in je zato sposoben, premagati najtežje naloge. Tak pevski zbor ne pozna začetniških bolečin, ne hodi pota razvoja, kot naši mestni in podeželski zbori, ker zamore pričeti tam, kjer drugim še omahujejo roke. Zato bi jaz ne poznal nobenih kompromisov in ne začenjal z abecedo, temveč delal in pripravljal toliko časa, če treba cela leta, dokler ne bi postavil na oder dozorel sad, kakor so to storili vztrajni, žilavi Čehi. To pa, kar smo slišali včeraj, še ni zrelo. A o tem pozneje.

Društvo glasbenih učiteljev je pevski zbor slov. učiteljstva organiziralo sijajno in čudovito krepko. Ta zasluga gre pred vsemi drugimi predsedniku g. Bajuku, ki je neumoren, dvojni, trojni delavec. Koliko znojnega truda je bilo treba, da je stal ta zbor v soboto in nedeljo na odru, vemo le malokateri. S temi besedami naj bo tudi pojasnjen cvetlični dar, ki ga je prejel v soboto g. Bajuk. Nič manj občudovanja pa ne zaslužijo vsi ti učitelji-pevci. Koliko materijalnih žrtev, težko prehojenih potov, vse fizične in duševne sile izčrpajočih vaj! Iskreno se lahko veselimo teh idealnih delavcev, in to zlasti v naših blatnih časih. Zaupno in vdano gleda ta pevski zbor v svoje voditelje in stori, kar žele. Šli so na oder, žal, prezgodaj. Toda čakati in čakati pomeni premnogokrat razpasti. Morda je bil ta motiv vzrok predčasnega nastopa.

Ravno letos praznuje H. Sattner 75letnico in pevski zbor se mu je zamogel pokloniti. Sattner v modri in veliki svoji preizkušenosti ne tira pevcev v obup, piše nim in poslušalcem lahko umevno in v veselje ter užitek. Žal, da pri sestavljanju programa ni vodstvo upoštevalo Sattnerja kot močnega in mestoma naravnost ženijalnega cerkvenega komponista. Tako bi ga naša publika šele mogla po vsej zaslugi oceniti.

Srčkan je bil nastop srednješolske dece od 1. do 4. razreda. Čez 150 mladih, svežih, bistrih glav, v katerih so se nekako humoristično slišali celo toni velike oktave. Zelo simpatično je vse občinstvo pozdravilo ta nastop, zlasti še v prvi pesmi, Sattnerjevi »Gori, gori na planine«, kjer je sodeloval naš dobri Betetto liki prijazni, ljubeči oče. Tale pojoča mladina bo našemu najboljšemu pevcu ohranila svetal spomin vse življenje. Mladi pevski zbor je vodil g. Brnobič mirno in razumno. Od mladine ne zahtevamo ničesar drugega, kakor da je — mladina! V drugi pesmi »Po zimi iz šole« bi bilo dobro popraviti neprijetni poudar na besedo »je«: »Kam je gorkoto svojo delo?« v »Kam svojo je gorkoto delo?«. Blagoglasneje je in naravneje, muzikalno namreč.

Učiteljski pevski zbor je pod Kumrovim vodstvom pel v mešanem á capella zboru Sattnerjevo »O nevihti«, Premrlovo »Našo pesem« z orkestrom, enako z orkestrom Lajovičevo »Gozdno samoto« v mešanem zboru in h koncu Sattnerjevo »Jeftejevo prisego« z Betettom in mestoma z otroškim zborom.

Učiteljski pevski zbor šteje okoli 50 pevcev. Ženski glasovi so v pretežni večini, kar moti odtehtanost v razmerju. Glasovni materijal sam po sebi je vidaten, dosti prožen in precej izenačen. Treba pa ga je rigorozno presejati. Slišal sem iz njega posamezne, solistično barvane glasove (sopran), v moškem zboru pa zlasti en tenak tenor. Zbor poje sigurno, včasih celo presamostojno. Pojasniti si morem to na ta način, da so delali z njim razni gospodje, sam g. Kumar pa najbrž malo. Vstopi niso bili vedno enotni, pogrešal sem precizne dinamične izdelave, o smotreni vokalizaciji je še prezgodaj govoriti, treba žive dihalne tehnike, intonacija zlasti v »Nevihti« ni bila vedno čista. Dočim je ženski zbor kompakten, moški zbor še ni soliden in sočen, zato je prav, da se je držal umerjenega piana. —

»Nevihta« je dokaj težavna skladba, za á capella zbor mestoma kar hvaležna. Sem-tertam kaže močne viške. Zapustila pa ni pričakovanega krepkega vtisa. Interpretacija je bila medla, delo preraztrgano. Pevovodja ni bil vedno v kontaktu z zborom. Izgubil je partituro, taktirko in enkrat tudi tekst. Tudi Premrlova »Naša pesem« je težavna stvar. Mnogokrat do sedemglasna kompozicija je harmonično vkljub podpori orkestra zelo kočljiva in gre zboru v čast, da jo je gladko izpeljal do konca. Zbor in orkester pa ne zvenita. Nesrečna je bila sicer iskrene poezije polna Lajovičeva »Gozdna samota«. Orkester je plaval (k. basi), ženski zbor je pel brez miline, šumno, prenašopirjeno, utonil je v njem celo orkester tupatam. Komponist se je resignirano vdal svoji nemili usodi. Zlasti pri tej skladbi se je poznalo hitro delo. In vendar bi se dala s tem ženskim zborom, kakršnega nima noben drug naš zbor v takem obsegu in tudi kakovosti, doseči sijajna »Gozdna samota«.

Višek večera je bila Sattnerjeva, po naši domovini široko znana in čislana »Jeftejeva prisega« z g. Betettom. Bila je izvajana najboljše. Tudi orkester, pisan praktično in zveneče, je prišel do veljave. V njem je sedelo več članov Društva glasbenih učiteljev in Orkestralnega društva. Bridko mora biti višjemu kapelniku dr. Čerinu, da mu je merodajna uprava v nerazumevanju naših glasbenih nalog črtala krvavo potrebne kredite za povečanje orkestra. Orkester za včerajšnji koncert je pripravil on. G. Kumru orkester še ne parira: no, saj pa stvar ni tako enostavna. Prilagodil se je že deloma eksaktnosti, ki so jo godbeniki vajeni, in več ali manj opustil ekspresijonistične ilustrativne kretnje, ki so v novem času že zastarele, nemodne. »Jeftejeva prisega« je dosegla jasen, močan uspeh, do katerega je zlasti pripomogel g. Betetto z najlepšim delom skladbe, s poslednjim solo vstopom. G. Betetto je svojo nalogo izvršil umetniško dovršeno, kakor le on to zna. Močan efekt je prinesel v skladbo tudi na galerijah postiran mladinski zbor.

Kakor pri orkestru, tako so tudi v zboru sodelovali razen učiteljev nekateri neučitelji, za kar jim gre posebna zahvala.

Koncertu je prisostvoval jubilant Sattner. »Pevska zveza« mu je poklonila ob tej priliki lep venec; vsi pa smo se pridružili toplim in prisrčnim ovacijam možu, ki je to svojo proslavo, enodušno prinešeno mu od najmlajšega našega pevskega zbora, sestavljenega bratovsko v pesmi iz najrazličnejših prepričanj, tako zaslužil, kakor nihče drugi.

Sobotni koncert je bil razprodan, nedeljski dobro obiskan. Tu se je zopet pokazala močna organizatorična spretnost društva glasb. učiteljev, ki si je nepričakovano, kakor vse kaže, izbralo za svojo glavno nalogo poklicati v živo življenje pevsko moč našega učiteljstva.

Ta »Pevski zbor slov. učiteljev« v kratkem času svojega obstoja in v danih razmerah ni mogel dati več kakor je dal. To naj mu bo v bodrilo za bodoče smotreno in konsekventno poglobljeno delo. Ako bo potrpežljivo čakal svoje dozoritve, bo lahko stopil na čelo vsem drugim našim pevskim zborom ter pridobil naši pesmi res ime in čast doma in v tujini. —č.

Iz domače kronike

Zagrebška policija je zadnje čase prijela in zaprla več podjetnih ter opasnih zlikovcev, ki so ogrožali varnost ter imetje meščanov. Prebivalstvo si je za kratek čas oddahnilo. Ali ne za dolgo. Pretekli teden je bilo v Zagrebu zopet izvršenih več plodonosnih vlomov, ki dokazujejo, da vlomilska svojat še ni iztrebljena. V soboto ponoči je bil zopet izvršen drzen vlom v Medulićevi ulici. V trgovini Kolomana Szipettija so navrtali in razbili železno blagajno. V blagajni pa niso našli drugega nego dva zlatnika. Trud se jim torej ni izplačal. Na licu mesta so zločinci tudi zastrupili psa čuvaja, ki jih je napadel. Policija je izvedla zasledovanje za zločinci.

V Preloščici pri Sisku je neznan zlikovec v soboto ponoči zapalil posestvi Janka Košutića in Ivana Mehandžije. Ogenj je izbruhnil tako nenadoma, da so si stanovalci jedva rešili golo življenje. Obe hiši sta pogoreli do tal, zgorele pa so tudi velike zaloge živil in vse poljsko orodje. Škoda znaša nad 200.000 Din. Ogenj je podtaknil neki Milodrag Nikolić, ki je bil popreje uslužben pri enem obeh posestnikov. Nikolić je pobegnil.

Razkošno! Elegantno! **Popolnoma novo!** Napeto! Moderno!

ČLOVEK, KI SE PRODAJA...

Velikomestni roman v osmih dejanjih.

Bogati bankir Bracca, igračka v rokah luksuzne mlade dame, kupi za visoko vsoto poštenost in voljo mladega barona, toda ne njegovega srca. Borba med denarjem, značajem in ljubeznijo. — Sledijo krasne in efektne scene, ki završijo z edino mogočo naravno rešitvijo, to je z zmago ljubezni in značaja nad zlatom. — Precizna režija, izvrstna igra, krasni momenti z velike konjske dirke v Berlinu. Razkošna oprema, prekrasne najmodernejše toalete, krasni saloni itd. — V glavnih vlogah samo dobroznane in priljubljene filmske zvezde: *Vivian Gibson, Hans Mierendorff, Erich Kaiser Titz, Helga Molander, Bruno Kastner in Olaf Fjord.*

Mladini vstop ni dovoljen!

Predstave točno ob 4, ½6, ½ 8, 9.

Posebno Vas opozarjamo na krasno godbo, ki jo pri vseh predstavah izvaja naš prvovrstni umetniški orkester.

Elitni Kino Matica, vodilni Kino v Ljubljani, tel. 124.

Gospodarstvo

Naša trgovinska bilanca v l. 1925

Končno so objavljeni statistični podatki o našem izvozu v zadnjem četrtletju l. 1925. Po teh podatkih je znašal uvoz v zadnjem četrtletju 1925 — 338 tisoč 822 ton v vrednosti 1,991.700.000 Din. V papirnatih dinarjih je vrednost izvoza za 234,700.000 manjša kakor leta 1924. Naš izvoz v lanskem letu je znašal torej:

V prvem četrtletju 305.763 ton v vrednosti 2,128.400.000 papirnatih dinarjev, v drugem četrtletju 495.720 ton v vrednosti 2,474,500.000 Din v tretjem četrtletju 373.497 ton v vrednosti 2.158 milijonov 200.000 Din in v četrtem četrtletju 338.882 ton v vrednosti 1.991 milijonov 700.000 Din.

V zadnjem četrtletju smo uvozili iz Avstrije za 411,896.251 Din (20.68 odstotka), iz ČSR za 315,769.233 Din (15.85 odstotka), iz Italije za 304,326.020 Din (15.28 odstotka) iz Nemčije za 220 milijonov 92.907 Din (11.05 odstotka), iz Anglije za 121,340.938 Din (6.09 odstot.) itd. V celem lanskem letu je znašal naš uvoz iz Italije 1.,644,110.416 Din (18.78 odstotka), iz Avstrije 1.,604,203.240 (18.33 odstotka), iz ČSR 1.,558,846.101 Din (17.81 odstotka), iz Nemčije 866 milijonov 323.055 Din (9.90 odstotka) iz Anglije 713,169.144 Din (8.15 odstotka) itd.

V tonah je bil naš izvoz lani znatno večji kot predlanskim, po vrednosti v papirnatih dinarjih pa za celih 531 milijonov 100.000 manjši. Uvoz je znašal lani 1,513.862 ton v vrednosti 8.752 milijonov 800.000 papirnatih dinarjev, izvoz pa 4.398.466 ton v vrednosti 8.904 milijone 500.000 Din tako, da je znašala aktivnost naše trgovinske bilance 151 milijonov 700.000 Din. Ta prebitek je zelo majhen, osobito če ga primerjamo s prebitkom v l. 1924, ki je znašal 1.317 milijonov Din.

Glavna skupščina Hrvatske eskomptne banke v Zagrebu

10. aprila t. l. se je vršila pod predsedništvom družbinega predsednika g. Milana barona Turkovića 57. redna glavna skupščina delničarjev Hrvatske eskomptne banke v Zagrebu v prostorih zavoda. Iz predloženega poročila ravnateljstva izhaja, da se je poslovanje v prošlem letu kljub težki situaciji na novčanem tržišču zaključilo s povoljnim uspehom. Čisti dobiček 22.350.801.18 dinarjev bo razdeljen nastopno: 16,800.000 dinarjev za 12odstotno dividendo, to je 12 dinarjev na delnico, 2,000.000 dinarjev izrednemu rezervnemu zakladu, 1.000.000 dinarjev pokojninskemu zakladu, 300.000 dinarjev v dobrodelne svrhe. Na novi račun za l. 1926 je prenešenih 1,611.501.65 Din. Na ta način se bo izplačeval kupon št. 32 z 12 dinarji do 12. t. m. dalje. Glavna skupščina je enoglasno sprejela na znanje poročilo ravnateljstva in nadzornega odbora. V ravnateljstvo so bili zopet izvoljeni gospodje: eksc. Pierra Bark in C. M. Young, C. B., v neadzorni odbor pa gospodje Zdenko baron Turkovič in dr. Feliks Hauer. — Po glavni skupščini se je vršila seja ravnateljstva, na kateri se je konstituiralo. Za predsednika je bil zopet izvoljen g. Milan baron Turkovič, za podpredsednika g. dr. Stanko Šverljuga, glavni ravnatelj zavoda.

—g *Sladkorna pesa v Evropi.* Znani statistik F. O. Licht v Magdeburgu je izračunal, da znaša s sladkorno peso zasejana ploskev v Evropi letos 2.165.000 ha proti 2,132.000 v lanski kampanji. Od tega odpade na Jugoslavijo 40.000 ha proti 50.000 v lanski in 55.000 v predlanski kampanji. Produkcija sladkorja se bo torej letos v naši državi znižala.

—g *Kazenski oddelek generalne direkcije carin* je po sklepu finančnega ministra odpravljen. Mesto njega se ustanovi pri administrativnem oddelku poseben kazenski odsek.

—g *Kongres Zadružnega saveza.* Glavni Zadružni savez Jugoslavije je imel v Sedelju kongres, na katerem je bila sprejeta resolucija, ki zahteva znižanje davčnih bremen. Resolucija naglaša, da prete visoki davki našemu kmetijstvu s popolnim zastojem. Zahteva tudi, naj se sestavi po normalnih predvojnih razmerah kataster za vse one kraje, ki ga še nimajo.

—g *Kolodvor na Sušaku.* Generalna direkcija državnih železnic je imenovala posebno komisijo pod predsedstvom ing. Hvale, da pregleda teren za nov kolodvor na Sušaku. Za zgradbo tega kolodvora je določeno v proračunu kot prvi obrok 2 mil. dinarjev.

—g *Zakon o prodaji alkohola.* V notranjem ministrstvu je izdelala posebna komisija osnutek zakona o prodaji alkohola.

—g *Nemška delniška družba v Be gradu.* Po poročilih iz Berlina se je ustanovila v Beogradu delniška družba «Amilin» za trgovino z barvami. Nemški koncern je udeležen z 8 milijonov dinarjev. Družba bo razpečavala v Jugoslaviji nemške barve.

To in ono

Zvonik v Toulousu se je podrl

Iz Toulousa poročajo: V nedeljo ob treh popoldne se je podrl zvonik znane cerkve Device Marije. Kamenje in opeka je zasula tri sosedne hiše. Ena hiše je bila popolnoma uničena, dve pa napol porušeni. Pod razvalinami je našlo smrt tudi več ljudi. Število žrtev še ni znano. V mestu, posebno v bližini cerkve je nastala med prebivalstvom velika panika. Zvonik je bil visok 84 m. Zgrajen je bil v XV. stoletju in je predstavljal dragocen spomenik stare arhitekture.

Vzorne novosti

blaga za damske plašče, kostume, športne obleke, dalje krasne svilene podloge nudi na ceneje tvrdka

Drago Schwab - Ljubljana

Romantični doživljaji mladih zaročencev

Podnevi stavbenik, ponoči vlomilec. — Miss Ethel v rokah blaznega izumitelja. — Pes ji je rešil življenje.

Angleški listi prinašajo obširna poročila o senzacijonalnih pustolovščinah edine hčerke lorda Gordona, ki ima v Angliji ogromna posestva in več tovarn. Mlada in lepa miss Ethel Gordonova se je zaročila nedavno z inženjerjem Johnom Fergusonom. Imela sta se zelo rada in inženjer je napravil na bogatega lorda tako dober vtis, da je pristal na poroko svoje edine hčerke. Toda sreča mladih zaročencev ni dala miru arhitektu Bennetu, ki se je zaljubil v miss Ethel, pa je dobil košarico. Zato je prisegel, da se bo kruto maščeval. Maščevanje je bilo tem lažje, ker je živel Bennet dvojno življenje. Podnevi je bil zaposlen v svoji pisarni v Belfastu, ponoči se je pa udeleževal izletov, ki so jih prirejali vlomilci. Vlomilcem je pomagal kot strokovnjak z dobrimi nasveti.

Pisarna mu ni nesla toliko, da bi mogel razkošno živeti, in zato si je pomagal iz denarne stiske na ta način, da je bil arhitekt samo podnevi, ponoči pa vlomilec. Nihče seveda ni slutil, da je Bennet nevaren zločinec, ker je znal zelo elegantno nastopati. Tudi inženjerja Fergusona je preslepil in kmalu sta bila dobra znanca. Niti z besedico ni omenil, da ga sovraži in da je miss Ethel odklonila njegovo ponudbo. Lordova hčerka je mislila, da se je mož spametoval in da je ne bo več nadlegoval s svojimi ljubavnimi skominami.

Naposled se je Bennet odločil za svoj načrt. Nekega večera, ko sta se vračala Ferguson in Ethel Gordonova s sprehoda, so ju napadli v bližnjem gozdu maskirani lopovi. Zvezali so ju ter odpeljali v neko osamljeno hišo v predmestju. Fergusona so zaprli v temno sobo in mu diktirali pismo, v katerem prosti bodočega tasta, naj izplača dotičnemu, ki mu izroči pismo, 20.000 angleških funtov. Če bi tega ne storil, bo Ferguson takoj ustreljen. Eden izmed lopovov je odnesel pismo lordu Gordonu. Miss Ethel so odvedli ta čas v drugo sobo, kjer je sedel starejši mož, ki je na videz študiral risbe in modele različnih strojev. Čim je zagledal devojko, je skočil pokonci in vzkliknil: »Pozdravljena, prelepa moja vila! Srečen sem, da te vidim, ker si me rešila in ker dosežem s teboj višek svetovne slave!«

Nato je začel govoriti z njo in Ethel je kmalu spoznala, da ima opraviti z blaznim izumiteljem, ki se mu je od neprestanega študiranja zmešalo. Hotela je pobegniti, toda vrata so bila zaklenjena. Ko je blaznik opazil njeno kretnjo, je planil k mladenki, ji zvezal roke ter jo privezal k mizi. Potem je vzel dolgo iglo in izjavil, da mora prebosti njeno srce, ker potrebuje kri za posvečenje svojega izuma. Uboga Ethel se je tako prestrašila, da ni vedela, kje je in kaj se godi. Že se je zdelo, da je blaznik dosegel svoj cilj in da ji prebode z iglo srce. Miss Ethel je grozno zakričala in takoj nato se je zgodil čudež, kakršni se dogajajo samo v fantastičnih romanih ali filmih. Veliko okno se je razbilo in v sobo je planil pes Barry, ki je že dolgo zaman iskal svojo gospodinjo. Hodil in vohal je okrog hiše, in ko je začul njen klic, je planil na okno, razbil s tacami šipe in skočil v sobo. Zasadil je blaznemu izumitelju ostre čekane v nogo tako, da se je mož v strašnih bolečinah zgrudil na tla. V tem se je posrečilo Fergusonu pretrgati spone in pobegniti skozi okno. Kmalu je začul v bližini glas svoje neveste, ki je klicala na pomoč. Razbil je vrata in razvezal nevesti roke. Tako sta srečno pobegnila. Zunaj sta našla k sreči avto in se odpeljala naglo domov. Še isto noč je bila obveščena policija, ki je izsledila in aretirala arhitekta Benneta skupaj z vso vlomilsko tolpo. Kmalu po tem razburljivem dogodku sta se Ferguson in Ethel poročila.

Velika letalska nesreča v Angliji

Angleško letalstvo je zadela v soboto na aerodromu Henlow pri Bedfordshire težka nesreča, ki je zahtevala 5 človeških žrtev. Trije aeroplani so se vneli, padli z višine 300 čevljev. Ubila sta se častnika angleške avijatike William Scott in Charles Lacey ter piloti Reginald Germaine, Basil Joung in James Simons. Charles Lacey je letal s tremi letalci na aeroplanih »Vicker« in »Wimy« nad aerodromom in metal rakete. Vaje so se vršile nekaj časa z velikim uspehom. Naposled so hoteli vzeti v letalo pilota Dobbsa, da bi poizkusil skok s padalom. V ta namen se je začel Charles Lacey s svojim aeroplanom spuščati. Pri tem je krožil tako nerodno, da je zadel ob aeroplan »Avro«, s katerim se je Scott baš dvigal. »Avro« je trčil ob »Wimy« tako, da sta se oba aeroplana razbila in padla na tla. V vseh treh aeroplanih so eksplodirale posode za bencin in v hipu je objel letala plamen. Aeroplani so goreli še na tleh pol ure. Letalci so se ubili, obenem za zgoreli tako, da so našli samo okostnjake.

VI MEČETE VAS DENAR SKOZ OKNO!

če kupite nogavice brez žiga „ključ", ker eden par nogavic z žigom in znamko (rdečo, modro, zeleno ali zlato)

„ključ"

traja tako dolgo kakor štirje pari drugih. Kupite eden par in prepričajte se!

Priprave za polet na severni tečaj

Zrakoplov »Norge«, ki je odplul z rimskega aerodroma v soboto ob pol 10. dopoldne, je imel na prvi etapi razmeroma ugodno vreme tako, da je kljub močnemu vetru srečno preletel pot od Rima do Pulhama. V soboto do 17. popoldne so ga opazili v Franciji na Toulousu, od koder je krenil proti Rochefortu. Opoldne je bil po radiu zvezan z mnogimi postajami, med drugim tudi z oklopnico »Cavour«, na kateri je odpotoval Mussolini v Tripolis. V nedeljo ob 17.50 je srečno pristal na pulhamskem aerodromu. Angleško vojno ministrstvo je šlo Amundsenu zelo na roko. Pot od Rima do Puhama je bila zelo nevarna. Zrakoplov »Norge« je vodil major Scot, ki pozna dobro vse angleške aerolinije. Meteorološki oddelek angleške avijatike je imel stalno službo. Vsi njegovi aparati bodo v permanentni pripravljenosti dotlej, dokler zrakoplov »Norge« ne pasira področja angleške avijatike. Meteorološka služba je bila organizirana že davno pred poletom in je zbirala vremenska poročila deloma za Amundsenov zrakoplov, deloma pa za predstoječo zračno zvezo med Anglijo in Indijo.

Troudhjem asistent državnega radiološkega zavoda dr. Behounek, ki se udeleži Amundsenovega poleta. S seboj je vzel dva aparata za merjenje zračne radioaktivnosti, ki tehtata 220 kg. Na aerodromu Trockega pri Leningradu, kakor tudi v Murmansku, so končane vse priprave za sprejem Amundsenove ekspedicije.

Šest milijonov ton petroleja gori

Napad na ameriški petrolejski trust.

Iz Newyorka poročajo o ogromnem požaru v San Louisu v Kaliforniji, ki je uničil v razmeroma kratkem času 6 milijonov ton petroleja. Škoda znaša nad 4 milijone angleških funtov. Petrolejska družba je s tem malone ruinirana. Požar v Kaliforniji je pa samo del serije petrolejskih požarov, ki se zadnje čase sistematično ponavljajo. Navadno navajajo za vzrok požara strelo, toda ameriške oblasti same ne verjamejo, da bi bilo to res. Nasprotno domnevajo, da bo začela neka zločinska tolpa sistematično borbo proti petrolejskemu trustu. Uradna poročila so zelo rezervirana in deloma celo cenzurirana. V San Louisu nastal požar tako-le:

V sredo je izbruhnil požar v velikem podzemnem tanku v San Louis v Kaliforniji. Tank je eksplodiral in tako se je vnel tudi sosedni tank. Pri eksploziji sta bila ubita dva delavca, neka ženska pa težko ranjena. V drugem tanku požara niso mogli lokalizirati, dasi so delavci napeli vse sile, da preprečijo katastrofo. Ta požar se je zdaj tako razširil, da zavzema celo kvadratno miljo. Plamen se dviga 30 metrov visoko in vročina je tako velika, da se na 150 m nihče ne more približati gorečemu petroleju.

V četrtek zvečer sta se vnela še dva velika tanka iste petrolejske družbe. Razdalja med njima je tako velika, da je izključeno, da bi se bil ogenj sam razširil. Tudi v tem slučaju navajajo za vzrok strelo.

V istem času, ko gori skladišče petroleja v San Louisu, je prišlo na reki Mississipi do strašnih katastrof, ki so zahtevale 100 človeških žrtev. Eksplodiralo je namreč več petrolejskih parnikov družbe Standard Oil. Na krovu velikega parnika v pristanišču New Orleans je bilo 200 mož posadke. Po prvi eksploziji so se skušali rešiti v valovih reke, toda vse prizadevanje je bilo zaman. Petrolej se je razlil po reki in nesrečne žrtve so zgorele v vodi. Število ranjenih znaša 47. Skoraj istočasno se je pripetila strašna nesreča 20 milj od New Orleansa. Tu je zadel holandski parnik «Silvanus« ob petrolejski parnik »Thomas Wheeler«. Parnik »Silvanus« se je takoj vnel in potopil. Posadka je štela 50 mož. Od teh pogrešajo 35.

Ta serija katastrof zbuja v ameriški javnosti splošno ogorčenje. Ameriške oblasti so mobilizirale ves svoj aparat, da izsledе zločince.

× *Najmanjši človek na svetu umrl.* Iz Chicaga poročajo, da je tamkaj umrl Che Mah, ki je bil po svoji liliputanski velikosti znan po vsem svetu. Meril je namreč nič več in nič manj kakor 70 centimetrov. V Ameriki je bil znan zlasti v krogih gledaliških igralcev in varijetejev, kjer je nastopal pred leti. Dosegel je starost 88 let.

Globoko užaloščeni naznanjamo, da je naš iskreno ljubljeni oče, stari oče in praded

Josip Zitterschlager

sodni sluga v pokoju 1166

danes dopoldan ob pol 12., previden s tolažili sv. vere, v 85. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v sredo, dne 14. aprila ob polu treh iz hiše žalosti, Hrenova ulica 3, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v cerkvi sv. Jakoba.

Ljubljana, 12. aprila 1926.

Zalujoči ostali.

Najstarejša slovenska pleskarska in ličarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana

Dunajska cesta 15 in Gosposvetska c. 2 (dvorišče kavarne „Evropa")

Se priporoča. — Izvršitev točna, cene zmerne. 78-I

Teod. Korn, Ljubljana

Poljanska cesta št. 3.

krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacije vodovodov. Naprava strelovodov. Kopališke in klozetne naprave

Izdelovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škatle) 105 L za konserve.

Dividenda za leto 1925 1163

se izplača od 10. maja naprej v pisarni elektrarne ali pri Okrajni hranilnici in posojilnici v Škofji Loki in sicer: navadne delnice po Din 4, na prioritetne delnice po Din 6 (kupon št. 4).

Elektrarna Škofja Loka in okolica d. d.

Prazna soba se odda.

Naslov pove uprava Slovenskega Naroda. 1162

VODNE TURBINE

najnovejše konstrukcije avtomatične

regulatorje, zatvornice

izdeluje in dobavlja 54 T

ING. F. SCHNEITER, Skofja Loka

Prvovrstne reference. Zahtevajte ponudbe! Konkurenčne cene.

Pletilka

dobro izurjena — išče slučo za takoj. — Ponudbe pod Pletilka/1122 na upravo «Slov. Nar.».

Instrukcijo

išče pri boljši rodbini reven, a priden učiteljiščnik. — Dopisi pod «Učiteljiščnik/1135» na upravo «Slov. Naroda».

Trgovska hiša

v Ljubljani se kupi. V poštev pride samo centrum. — Ponudbe pod «Trgovska hiša/1136« na upravo «Slov. Naroda».

Bukov gozd

ca. 1000 sežnjev drv naprodaj. Del lesa poraben za železniške prage ali žaganje desk. V gozdu se tudi dobro urejena kopišča za žganje oglja. — Naslov pove uprava «Slov. Naroda». 1142

Prodajalka

izurjena v mešani trgovini — želi premeniti službo; gre tudi na deželo. — Ponudbe pod «Dobra moč/1141» na upravo «Slov. Naroda».

Plačilna natakarica

z dobrimi izpričevali — išče službo v večjem hotelu na letovišču. — Ponudbe pod «Natakarica 1140» na upravo «Slovenskega Naroda».

Sveže ribje olje

najboljše znamke — se dobi v lekarni dr. G. Piccoli, Ljubljana, Dunajska cesta 6. — Naročila se točno izvršujejo. 205/L

Mehanično umetno vezenje

zastorov, perila, oblek bluz, monogramov, fino belo in barvasto entlanje, ažuriranje.

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana, 28-T

DALMATINOVA 13

Vsled strokovnega znanja najfinejša izvršitev in brezkonkurenčne cene. Najcenejši in čisti predtisk ženskih ročnih del v narodnih in modernih vzorcih ter lastnih originalih.

Izvanredna novost! 91 I

Patentna preproga - postelja

ki ne potrebuje modroca in jo more vsak človek nositi na rokah. Potrebna je v vsaki hiši, hotelu, kopališču, in ladji ter stane samo Din 390·— Po pošti s povzetjem.

Nadalje imam veliko zalogo perja: za zglavnike in blazine, kg Din 60·-, pol belo kg Din 100·-

Josip Brozović

kemična čistilnica perja

Zagreb,

Boškovićeva ulica 18.

Belo in barvano

konopce in vrvi

nudi

Fabrika KANAPA I UZARIJE d. d.

ODŽACI (Bačka)

Meh. konopce po . . . . . Din 28·—.

Četverosplet konopce iz manila Din 31·—.

Zahtevajte cenik! Zahtevajte cenik!

461

15 letno jamstvo

najpopolnejši **STOEWER** šivalni stroji s pogrezljivim transporterjem (grabeljc); z enostavnim premikom je pripravljen za štopanje, vezenje ali šivanje

LUD. BARAGA

LJUBLJANA

Selenburgova ul. 6, I. 219-L

Telefon št. 980.

Makulaturni papir

kg Din 5·—

prodaja uprava „Slov. Naroda"

NAJBOLJŠI BRNSKI BLAGOVI

specijalni predmeti brez konkurence

blago za gospode in dame, zajamčeno iz čiste volne

čvrste kvalitete in najmodernejših vzorcev razpošilja po jako nizkih tovarniških cenah več nego 40 let kot strogo solidno svetovno znano tvorniško skladišče sukna

SIEGEL - IMHOF, BRNO,

Palackeho třida 12.

Vzorci gratis in franko.

Isto tudi privatno.

42

Urejuje: Josip Zupančič. — Za «Narodno tiskarno»: Fran Jezeršek. — Za inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.